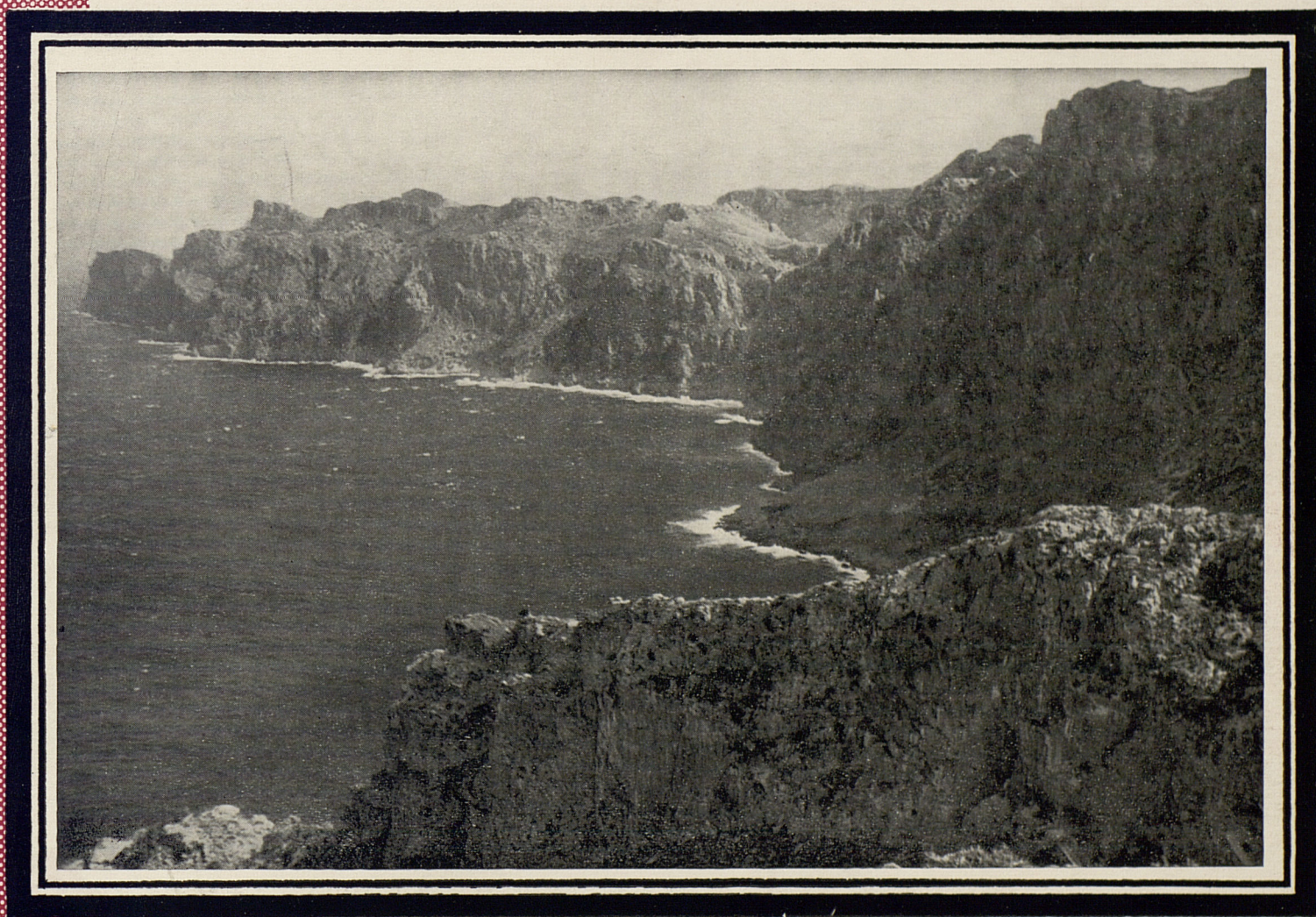

RUTES

AMAGADES DE MALLORCA

VALL D'ARIANT

II) La Font Gallarda

La Ferradura

El Cingle Verd

64

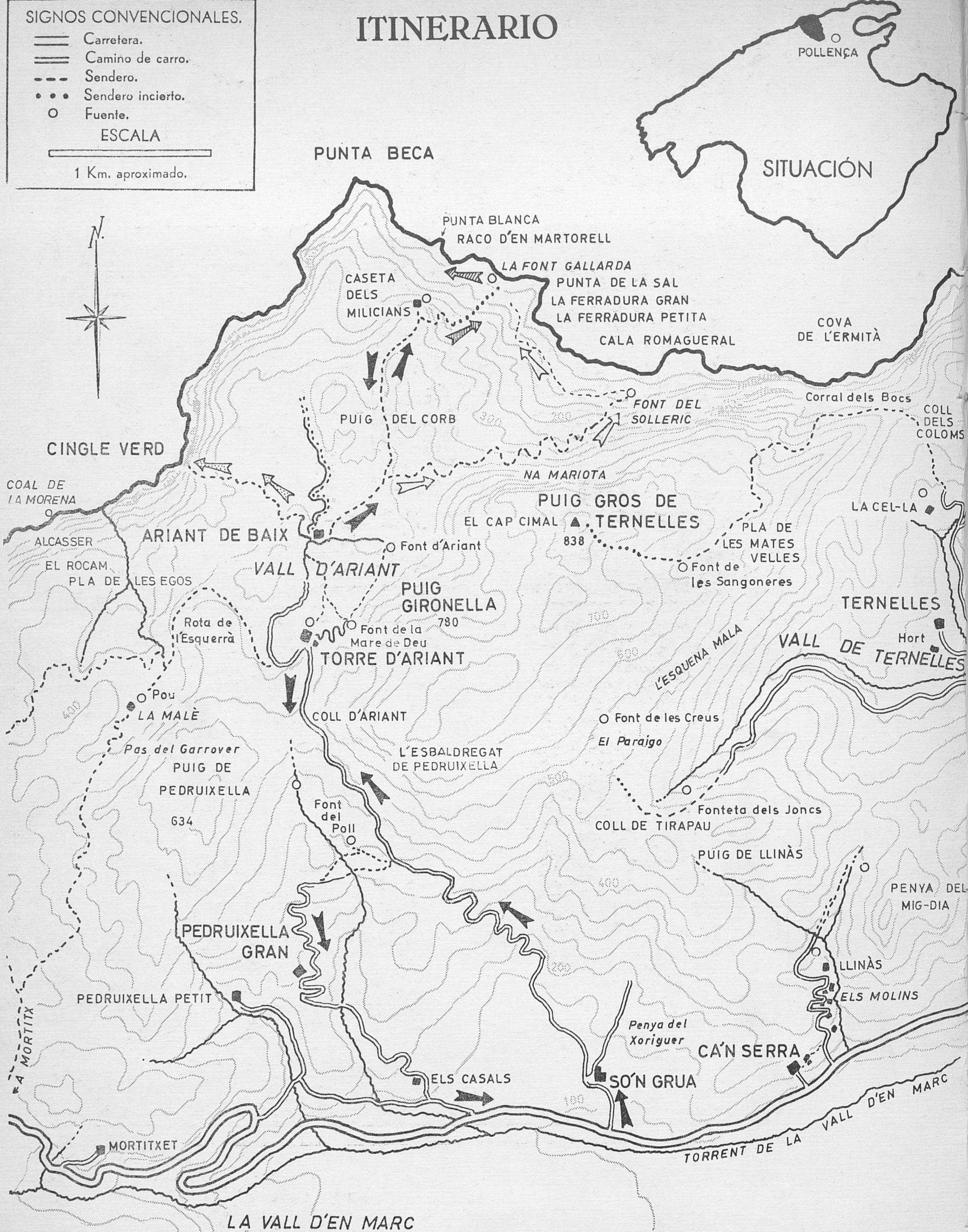
SIGNOS CONVENCIONALES.

- Carretera.
- == Camino de carro.
- - - Sendero.
- • • Sendero incierto.
- Fuente.

ESCALA

1 Km. aproximado.

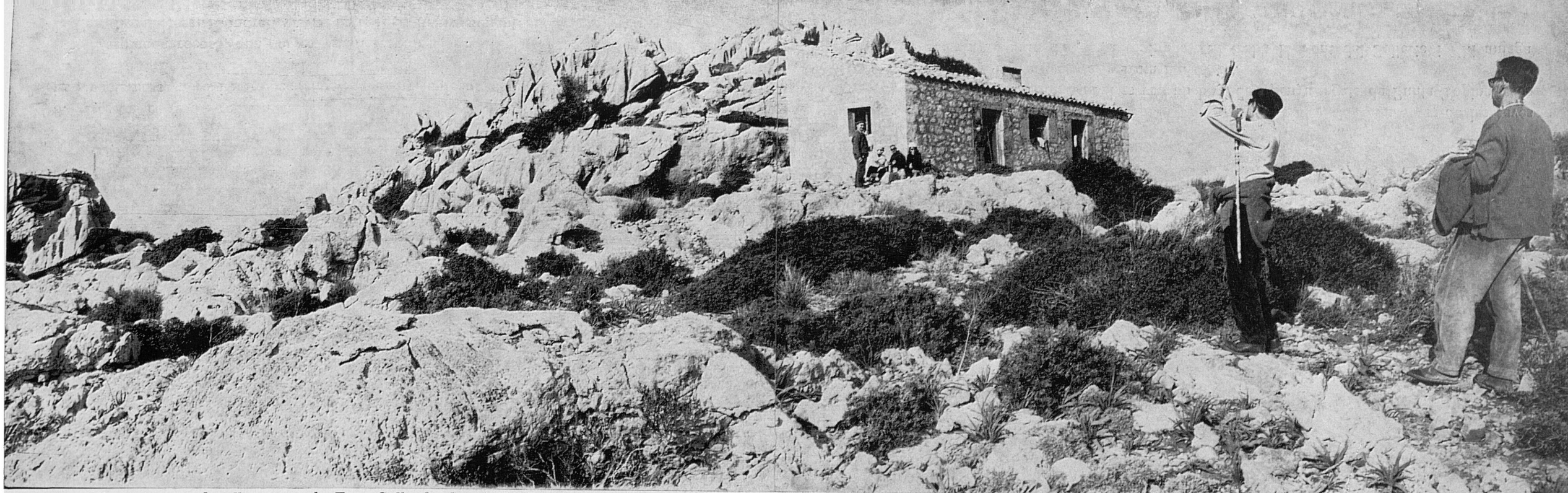
ITINERARIO

COBERTA: El recolze marí al peu del Puig Gros de Ternelles. Ací prop, en primer terme, avall, la Punta de la Sal; al fons llunyà, la Serra del Castell i Punta Topina.

El present fascicle de les Rutes és continuació i complement de l'anterior, com ja es va dir allà.

Té per objecte la descripció dels sectors de la Font Gallarda, Font del Solleric i Cingle Verd, sectors que s'assoleixen des de la vall d'Ariant. (Segueix a la contracoberta posterior)

1-2. Començam a davallar cap a la Font Gallarda des de la Caseta dels Milicians, havent deixat allà tota l'impedimenta. La major part dels components del grup s'en va afluixar, i es va quedar prenint el sol i esperant-nos a la caseta. Així, no més 5 persones emprengüem la davallada, tres homes i dues dones, encara que també aquestes se n'afluixaren a mig camí, i tornaren enrera.

3. Des del caire del replà davant la Caseta dels Milicians es veu d'aquesta manera el racó marí al peu de la Serra de Ternelles pel seu vessant nord, així com també una bona part de les seves imponents cares nord i nord-occidental. Al lluny, enfront, es veu continuada per la Serra del Castell, darrere de la punta extrema de la qual es veu un bocí dels penya-segats de Punta Topina. Més ençà, entre la Serra de Ternelles i la del Castell, s'hi troba el Coll dels Coloms, per on fem la nostra pujada al Puig Gros de Ternelles a la Ruta nn. 49-50.

L'espineda rocosa, que ací es veu descendir al segon pla, acaba, una mica més avall, en la Punta de la Sal. A l'altra banda d'aquesta espineda s'hi troba la Font del Solleric i s'hi amaga la Cala Romagueral. L'indret, vist al natural és impressionant.

4. Iniciam el descens, cercant-hi un caminonet que s'hi troba al començament...

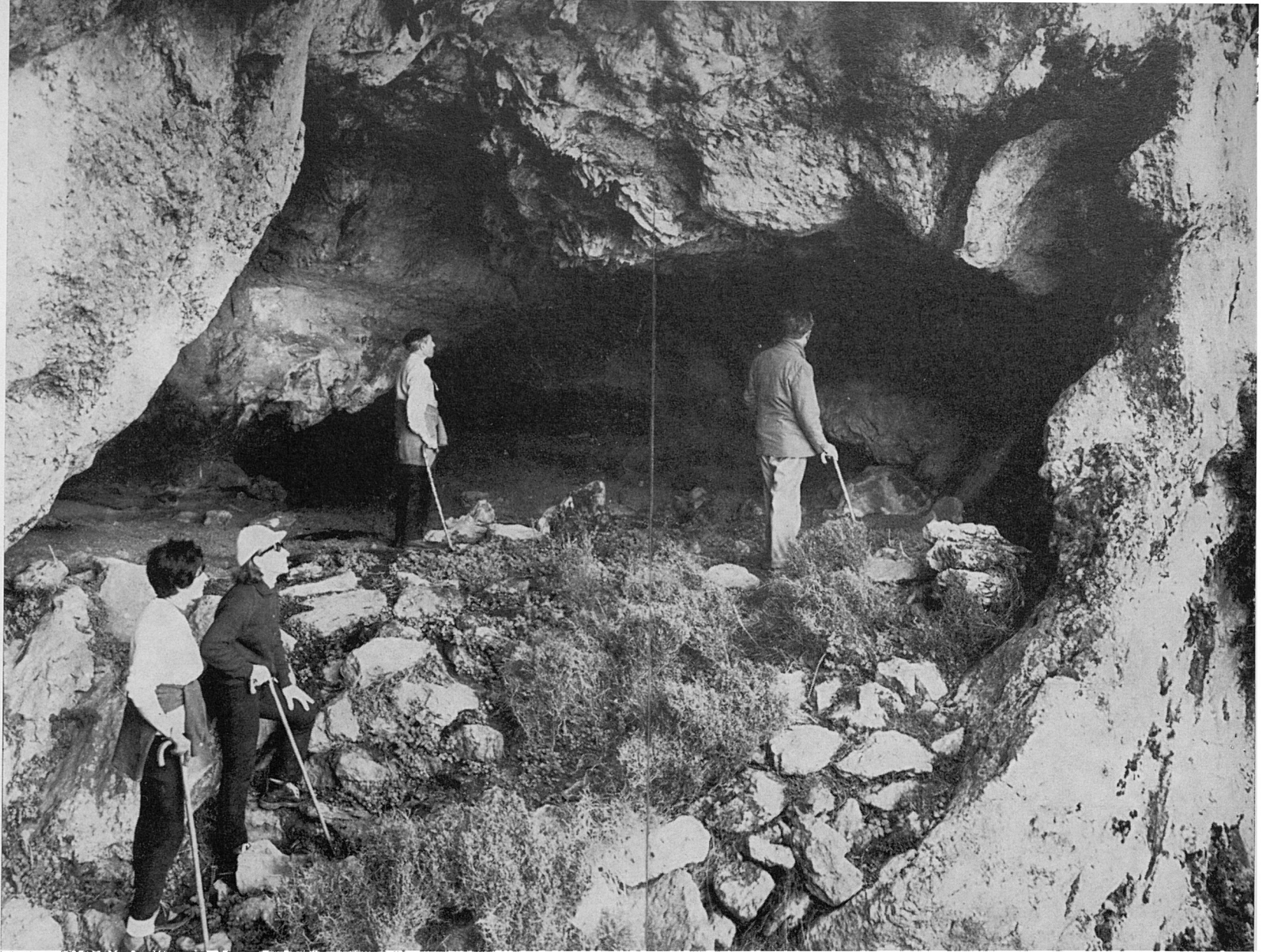

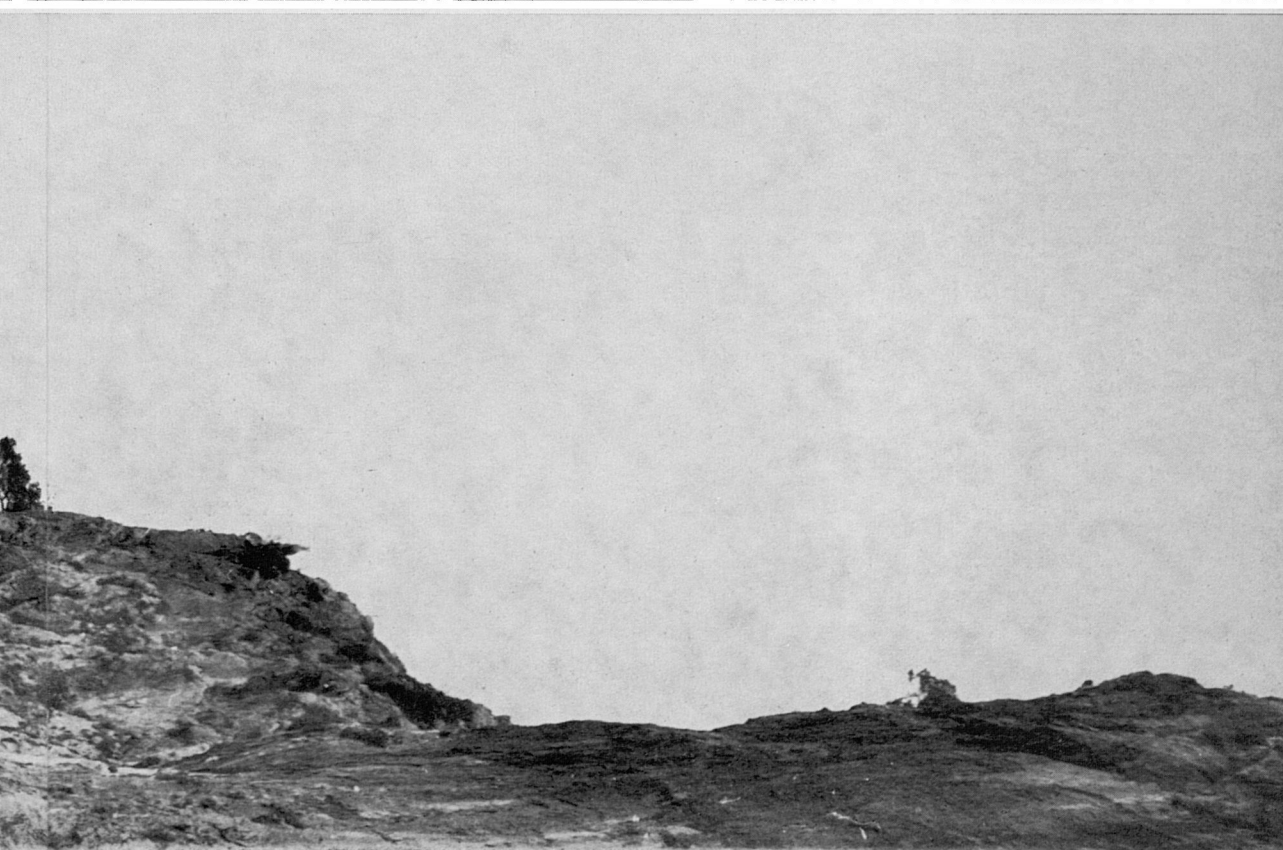
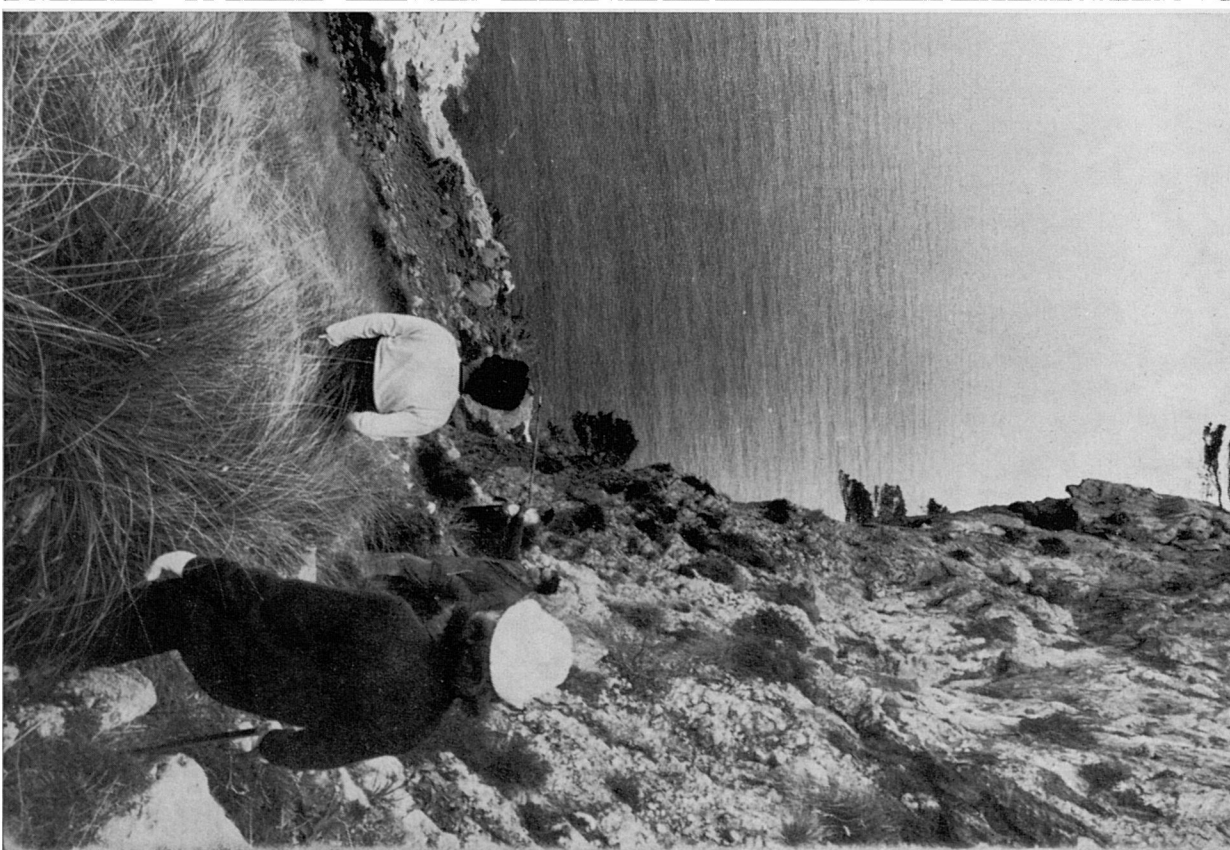
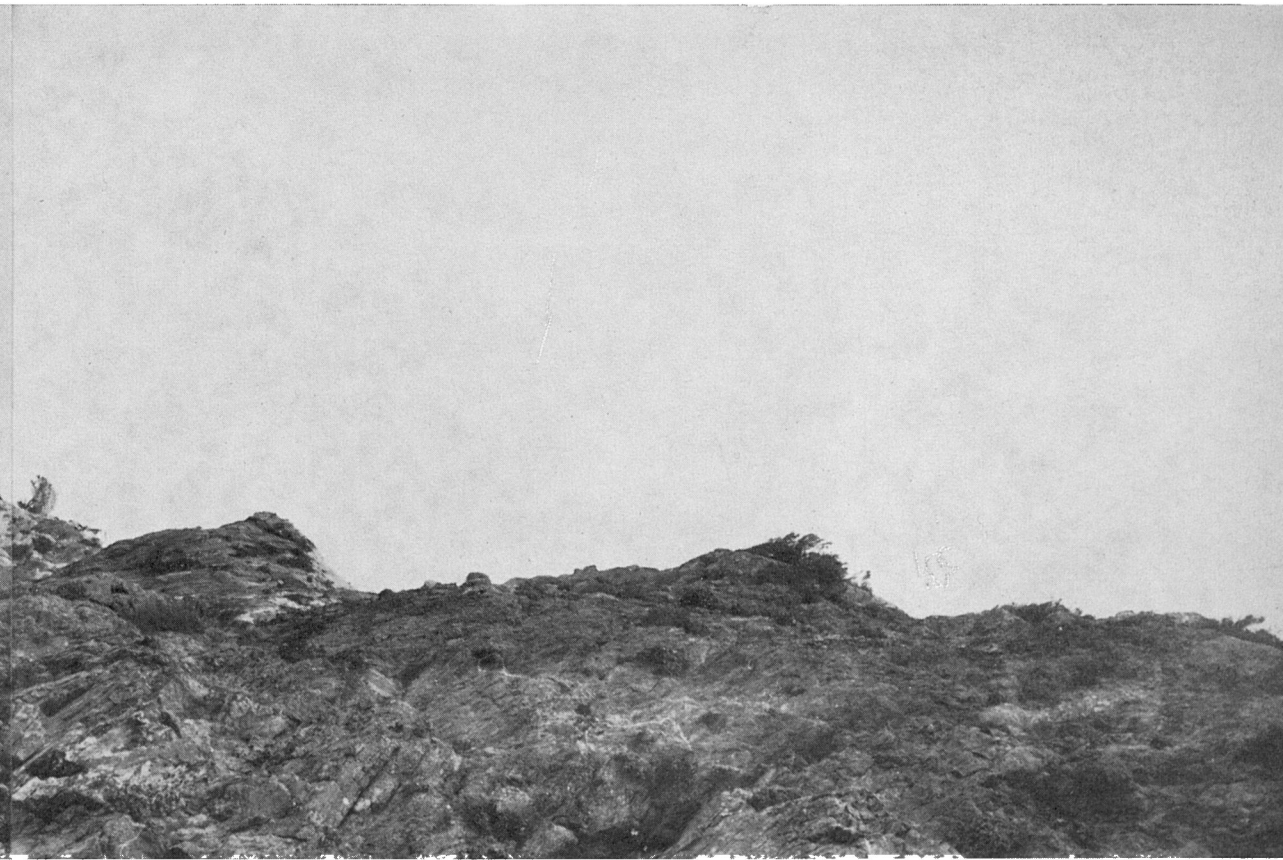
5-6. ...i que davalla, així com pot, per punts força pendents i aspres,...

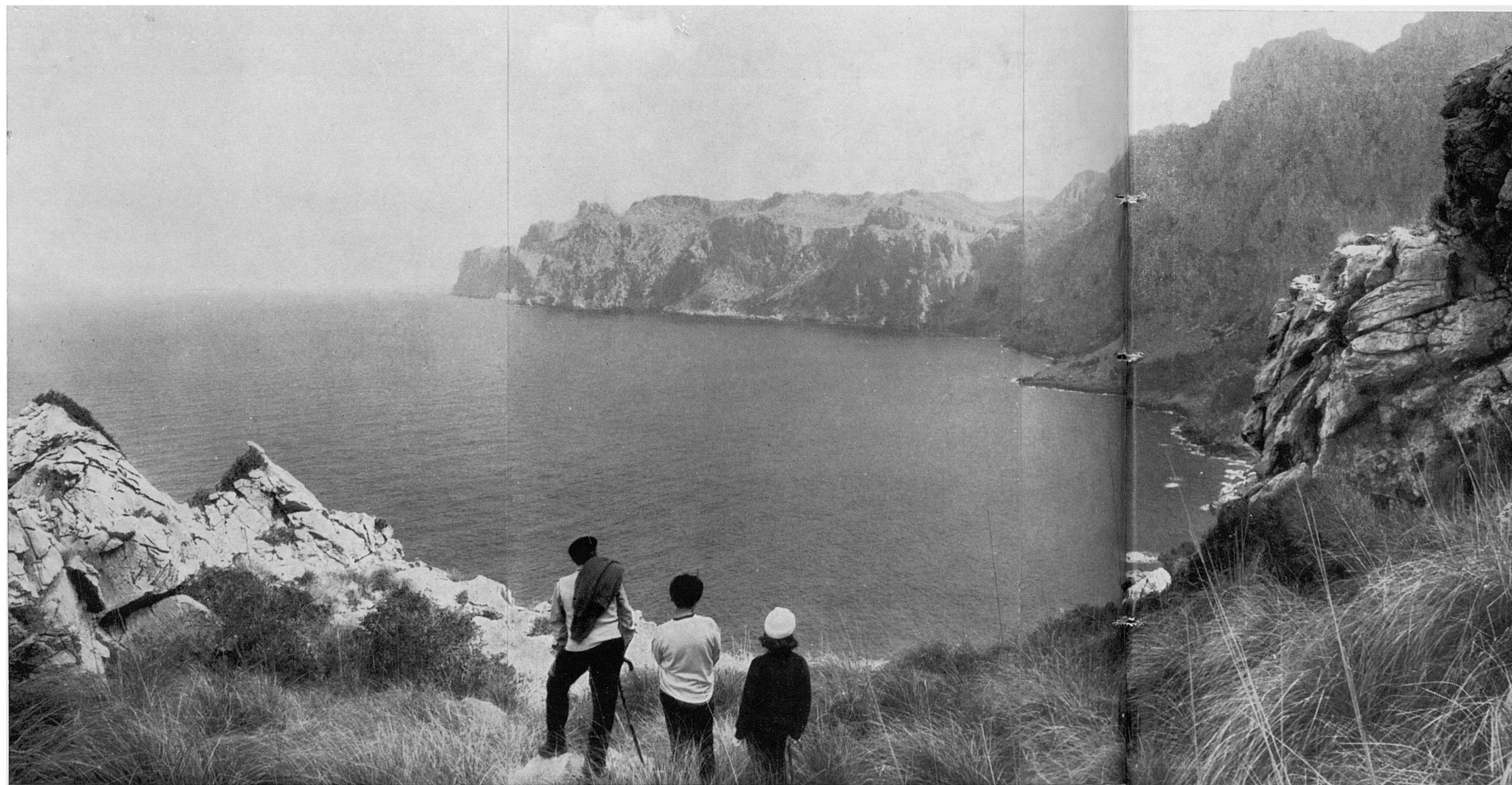

7-8. (*Pàgina següent*) ...fins que passa davant una cova —on practicamente s'acaba— de la qual donam aquestes vistes, des de fora a dins i des de dins a fora. Es una cova on s'arrecera el bestiar a lloure ocasionalment.

9-10. (*Segona pàgina següent*). La millor davallada, que més enllà de la cova se torna molt pendent i sense tirany, està al costat de la paret rocosa de l'espineda que es veu immediata a la foto n. 6, paret completament vertical i molt alta, vista des del seu peu, com mostren aquestes fotografies. Practicamente allà no hi ha caminó. En tot cas unicament les mateixes petjes que un va deixant en davallar o llenegar als indrets més pendents.

11. En aquest punt estant (al peu de la paret espadada), aquesta vista lateral i retrospectiva ens fa veure els precipicis i penya-segats rocosos del promontori de la Caseta dels Milicians. Aquesta s'hi troba bastant endarrerida amb relació de la punta que ací es veu a la dreta; aproximadament darrere el relleu que sobresurt al segon cos esquerre d'aquesta fotografia. Justament en aquest mateix cos, prop de la seva unió amb el tercer, a tall de l'aresta, es perfila damunt el cel qualche cosa com un punt. Mirat amb una lupa, es veu que és una persona, un company dels nostres que quedaren amunt, que ens mirava davallar.

12. Ara ens trobam, encara prou amunt, prop de la Punta de la Sal. D'aquest punt no passaren les dones que ens seguien. Tornaren enrera.

13. Nosaltres continuàrem cap a la Font Gallarda (la qual no sabem exactament on es trobava), orientant-nos principalment una revoladissa de gavines que anaven a beurar als bassols d'aigua dolça que aquella forma. En vista des del punt on ara som, es troba una mica més enllà de la vora contra la qual en aquesta fotografia es veuen esclatar les ones. El promontori sobreixent que es veu al centre de la fotografia és el cap de Punta Beca; l'elevació pétria que apareix a l'angle superior esquerre, és la punta més avançada del promontori de la Caseta dels Milicians, que, com es veu, no cau directament damunt la mar, sinó mitjançant un escalonament o escarpa de suau pendent.

14-15. Aconsegüim la part més baixa de dita es-
carpa, ja quasi tocant la mar, i anam vorejant la costa en direcció oest, cap a la Font Gallarda. Ja en qualque punt hi trobam degotissos permanents d'aigua dolça. La costa en aquesta part s'hi troba des-troçada pel fortíssim batre de les onades, que ací deu ser terrible en ocasions, i completament desmpra-rada.

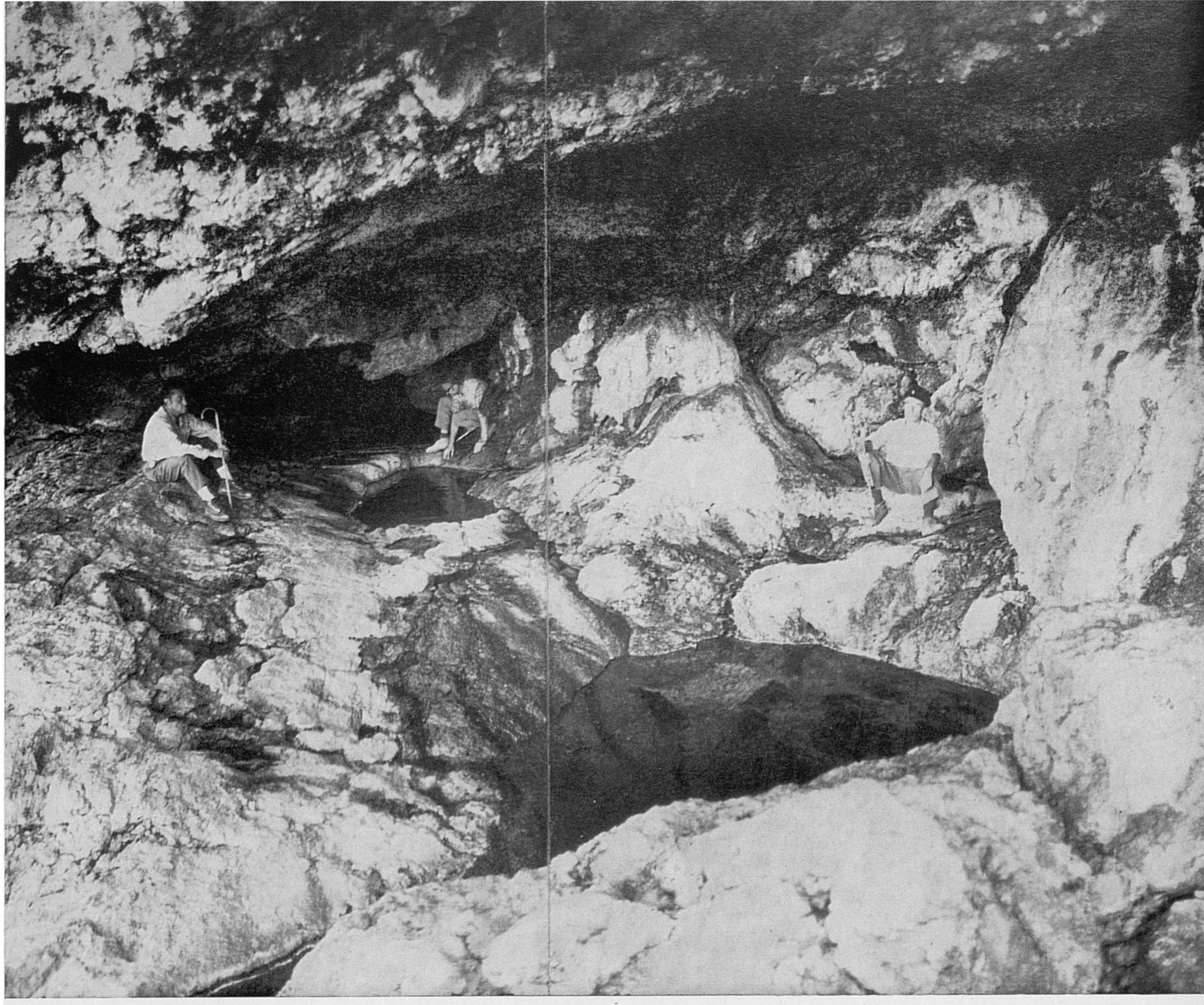

16- En aquesta vista ja hi som molt a prop de la Font Gallarda, que el fotògraf té ara a la seva esquena. A l'enfront, centre proper, la Punta de la Sal; més al lluny, igualment a l'enfront, tota la Serra del Castell, i Punta Topina guaitant per darrere del seu extrem. En aquesta altra banda de la dita serra, el Coll dels Coloms, continuat per la Serra de Ternelles.

17-18. Ja hi som a la Font Gallarda, font que mostren aquestes fotografies: la petita, l'ullal principal, o deu més potent aleshores; l'altra, el vessar de l'aigua rocam avall, formant-hi un ample ventall de rajolins en cascada. Els regalims es veuen ben bé a la foto, encara que aquesta no fa veure tota l'aigua que s'escola, perquè la transparència de la fina capa d'aquesta deixa veure la pedra, sense acusar-se a la vista.

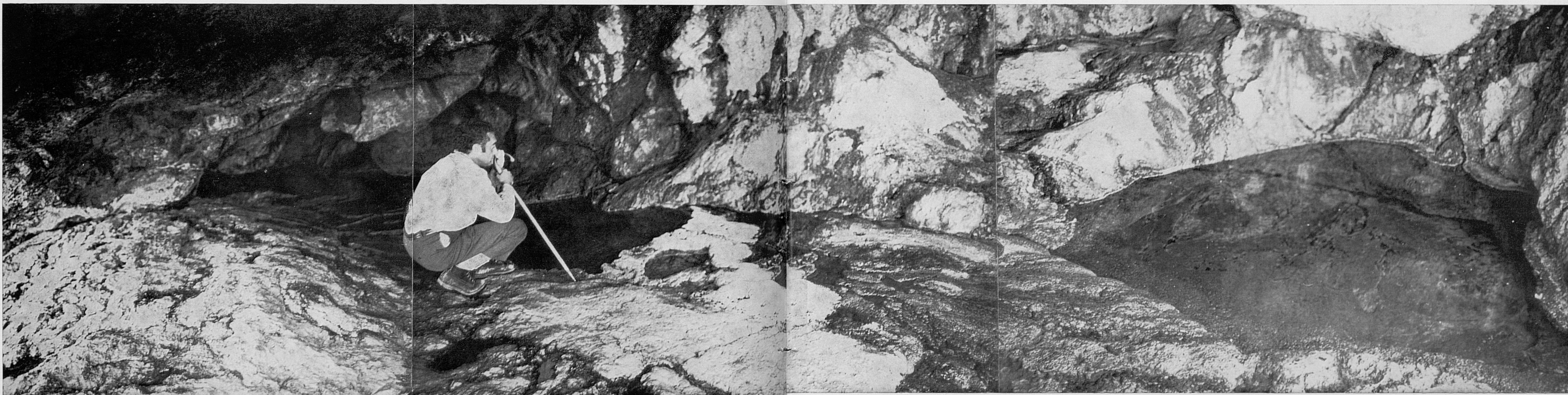

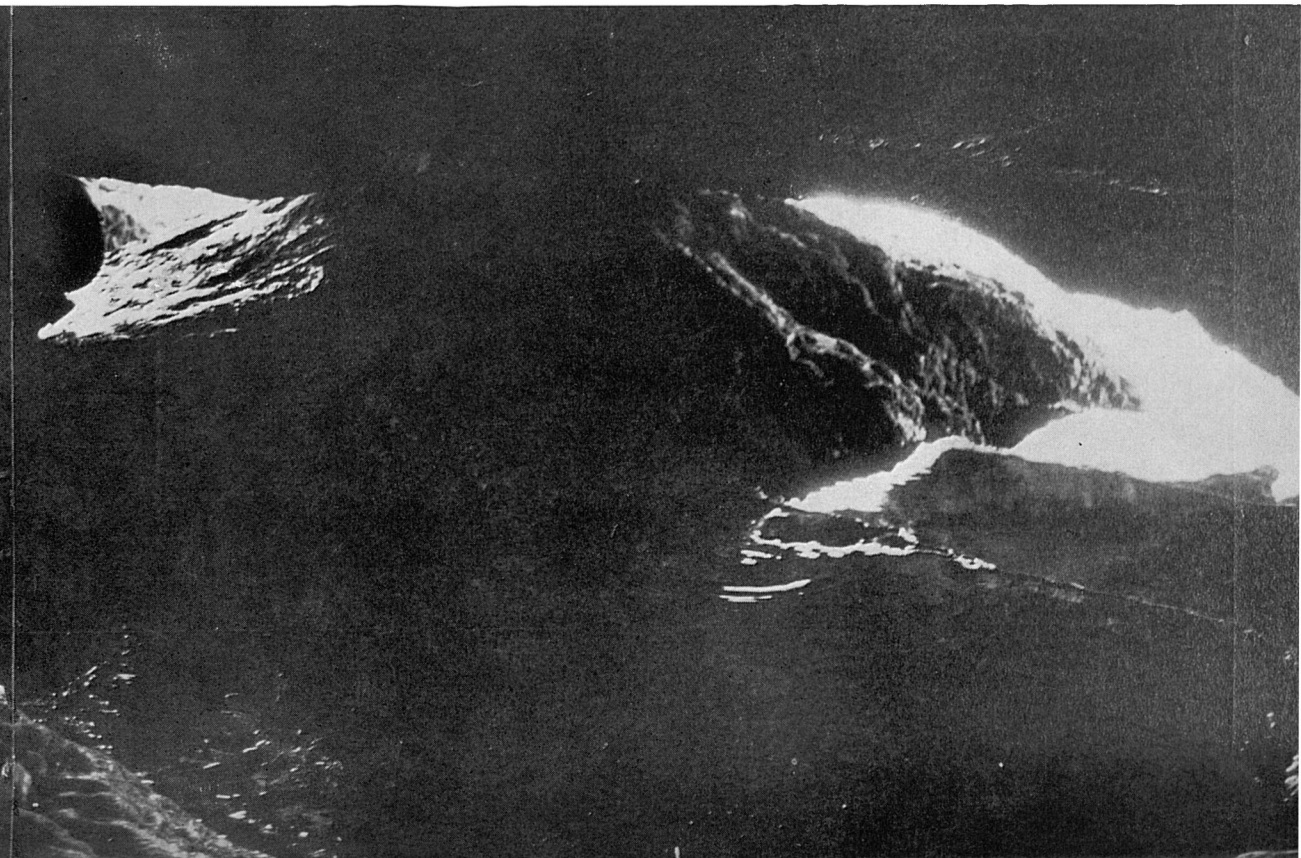
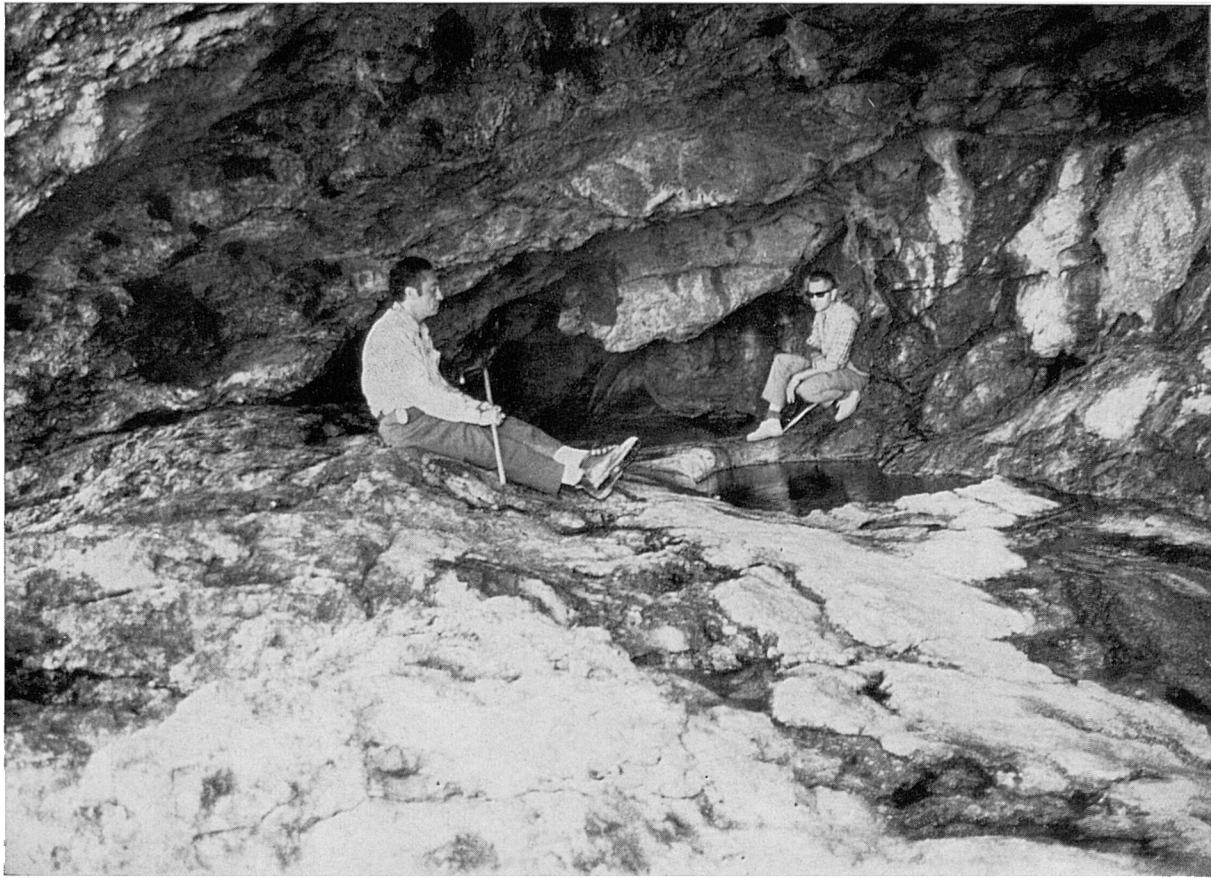
19-23. La Font Gallarda, propiament, no és una deu sola d'aigua que raja a un punt no més, sino que romp per diverses parts d'aquella baldana on s'hi troba. Una mica més enllà del lloc mostrat per les fotografies anteriors, a una balma del penya-segat, brolla de bell nou aigua dolça, omplint uns clots naturals de la roca, com unes piquetes. Aquestes fotografies i les de la pàgina següent mostren aspectes

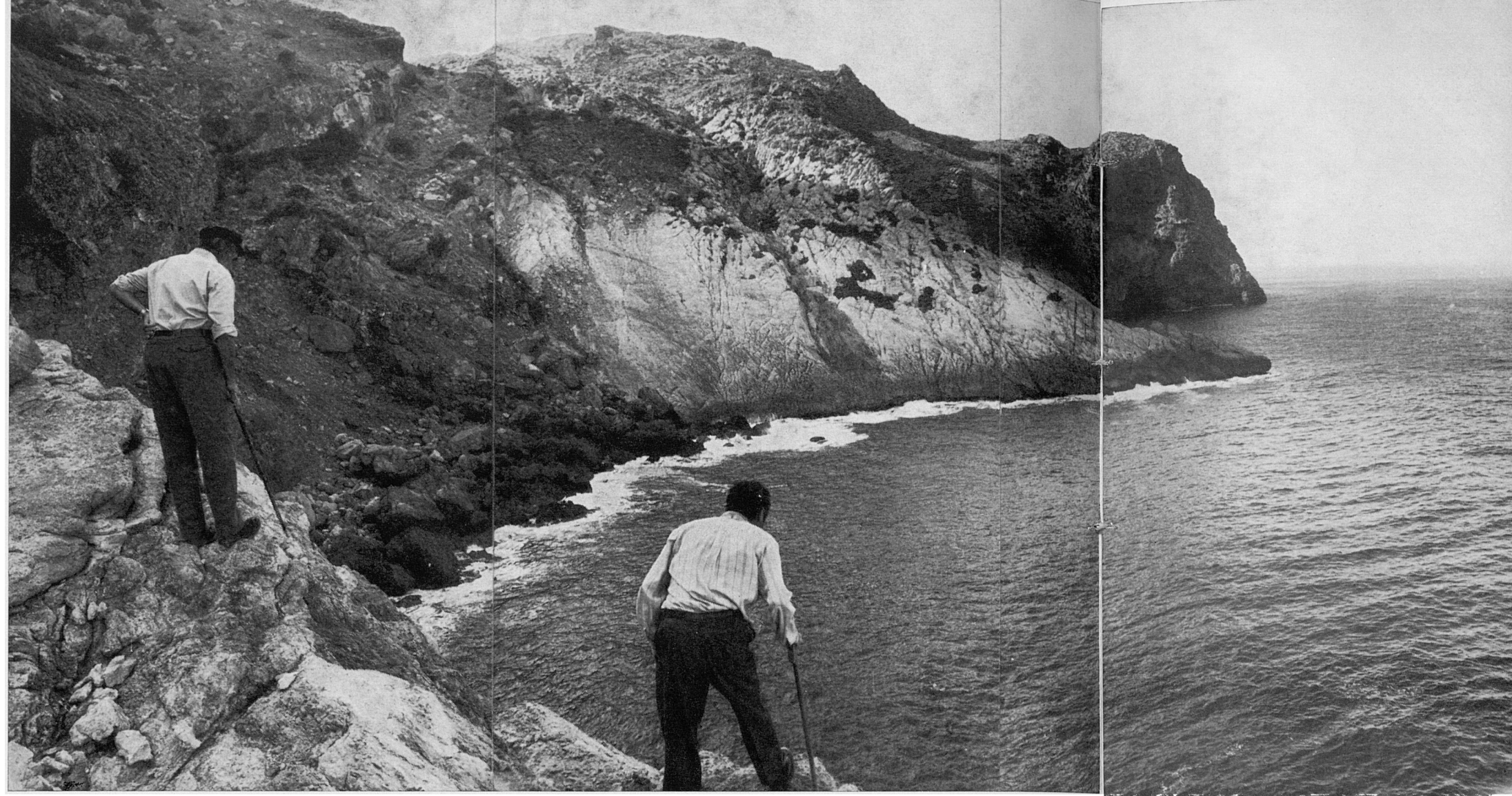
d'aquests buits o piques (*Les Piquetes*), només visitades habitualment que pels ocells que hi van a beure.

Aquest indret, tan allunyat, solitari i difícil d'assolir, és endemés, força suggerent. Un dels nostres companys, en arribar-hi, va comentar: «Si a algún lloc han existit sirenes qualche vegada, ha hagut de ser aci». La foto n. 23 mostra la balma de dins a fora.

24-25. (*Pàgina anterior*). Des de prop de la Cova de les Piquetes, mirant en direcció oest, la costa té aquest aspecte, limitant la vista, al final, el promontori de Punta Beca.

26-27. Seguim vorejant la costa, perquè la nostra intenció, si és possible, és arribar damunt Punta Beca per aquesta part, i pujar pels costers de l'altra banda a la Caseta dels Milicians. Tanmateix, a Ariant ens advertiren que el pas pot resultar difícil i, fins i tot, perillós, per mor d'un recent esbaldrec de la cornisa on s'hi troba.

Ací enfront tenim la Punta Blanca davant Punta Beca. I el petit entrant que fa ací la costa rep el nom de Racó d'En Martorell. I al damunt, a l'esquerra, està la cornisa encinglerada on s'hi troba el pas. Comprobam, efectivament, un recent i no petit esbaldrec de part d'aquesta cornisa, i la dificultat de poder superar la seva part final.

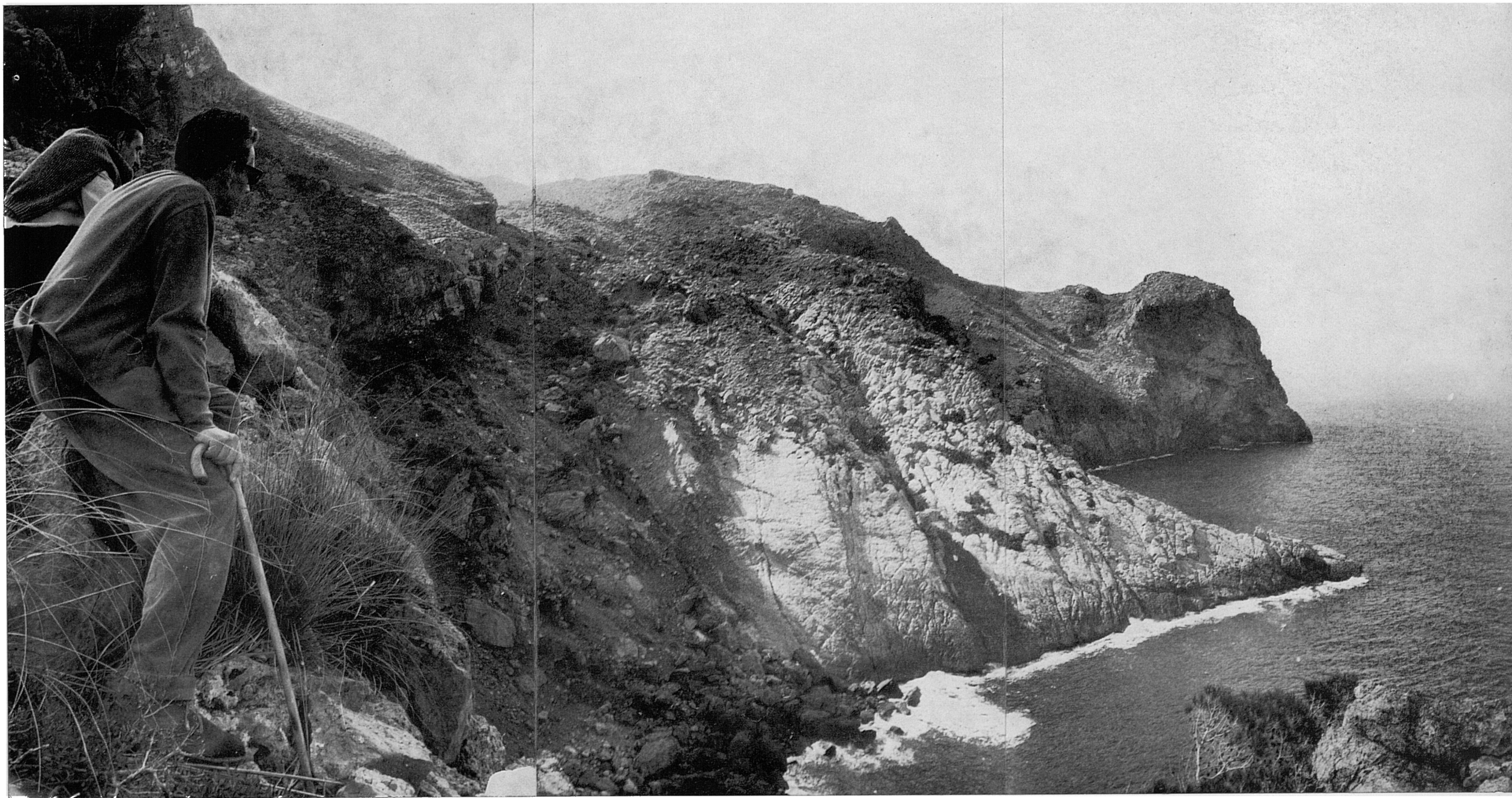

28. En aquesta altra vista es pot apreciar més bé com, en efecte, allà, al final de la cornisa, serà perillós provar d'enfilar-se per a assolir, a l'altra banda, el coster ferm. Una llengada allà, o l'escolament del terreny bellugadís, serien causa d'un fatal i segur estimbament. El cingle és esgarriador; i l'indret esglaiava per la llunyania, solitud i desesparança.

Es per això que desistírem prudentment d'arribar per aquesta part damunt Punta Beca, i decidírem tornar per on havíem vingut.

29. Una darrera ullada amb detenció contemplativa a aquest allunyat —i difícil d'assolir— indret; i, despedint-nos de la Punta Blanca i Punta Beca,...

30. ...començam la tornada. Ací, en aquesta altra vista vers l'Est, apareixen, en primer terme, la Punta de la Sal, i, allà al fons, de dreta a esquerra, les tantes vegades alludides Serra de Terelles, Serra del Castell i Punta Topina.

31. Ara hi son ja molt a prop de la Caseta dels Milicians, després d'haver empitat el ferest pendís d'aquest esgotador coster. Els companys, i igualment el fotògraf, acusen l'esforç de l'empitada. Si aquesta fotografia tingués sonoritat, s'escoltarien els seus esbufecs.

A la dreta, avall, la Punta de la Sal. Una mica més amunt, l'estrem de l'espineda pétria de la fotografia n. 6.

Amb aquesta vista posam fi a la descripció gràfica de la variant de davallada a la Font Gallarda i tornada a la Caseta dels Milicians.
A CONTINUACIÓ VE LA DESCRIPCIÓ DE LA VARIANT DE LA FONT DEL SOLLERIC.

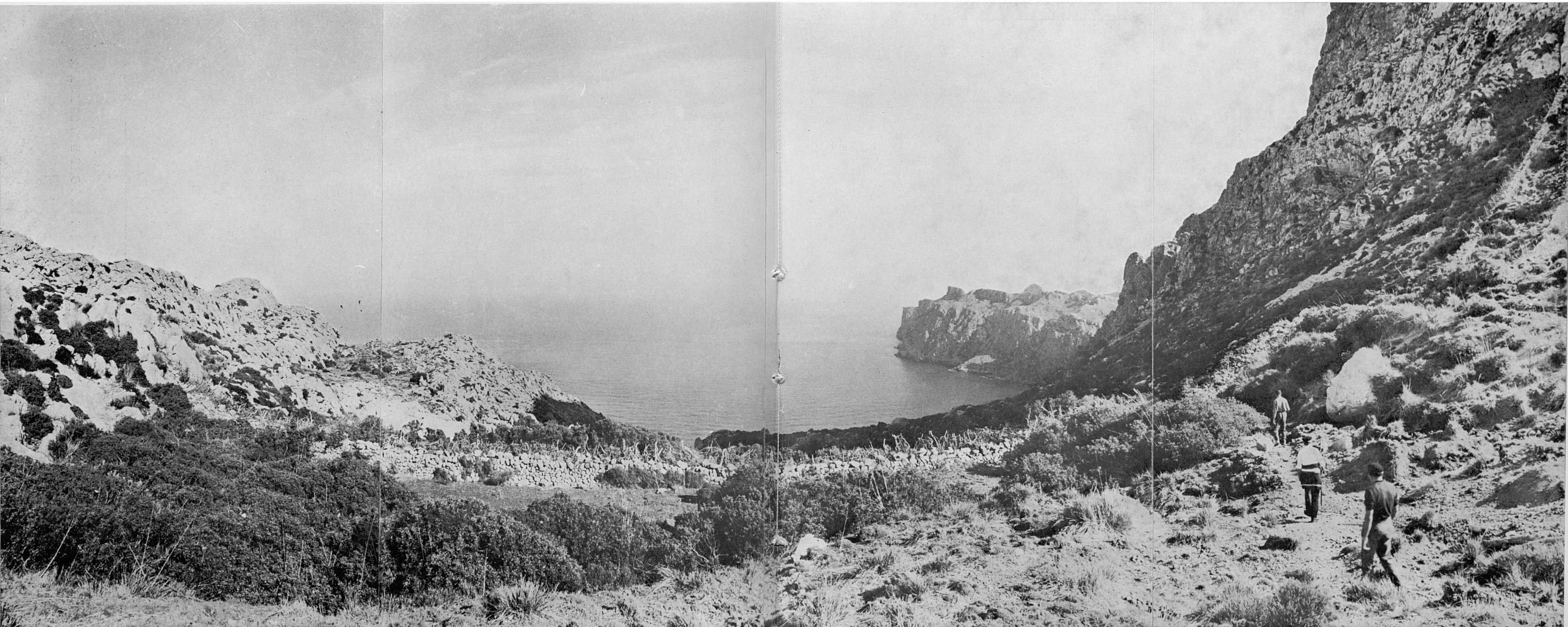

32. La variant de la Font del Solleric la començam a les cases d'Ariant de Baix, passant per la seva font (Font d'Ariant), de la qual no n'ofereim cap vista per impossibilitat de poderla col·locar dins la paginació d'aquest fascicle.

En aquesta primera vista estem vorejant els terrenys de conreu de la vall d'Ariant per la part sud, quasi pel peu dels penya-segats de la Serra de Terne- lles, per a anar al Coll de Pollença, on comença la pròpia davallada. En aquesta vista, a l'extrema dreta, el Puig del Corb i el Puig dels Moros.

33. Aquest és el Coll de Pollença, entre el Puig de's Moros i els cingles de l'extrem occidental de la Serra de Ternelles. Al fons, dreta, l'extrem de la Serra del Castell i Punta Topina.

En la paret, que ací prop es veu tallar el coll, hi ha un portell que dóna accés al coster de la Font del Solleric,...

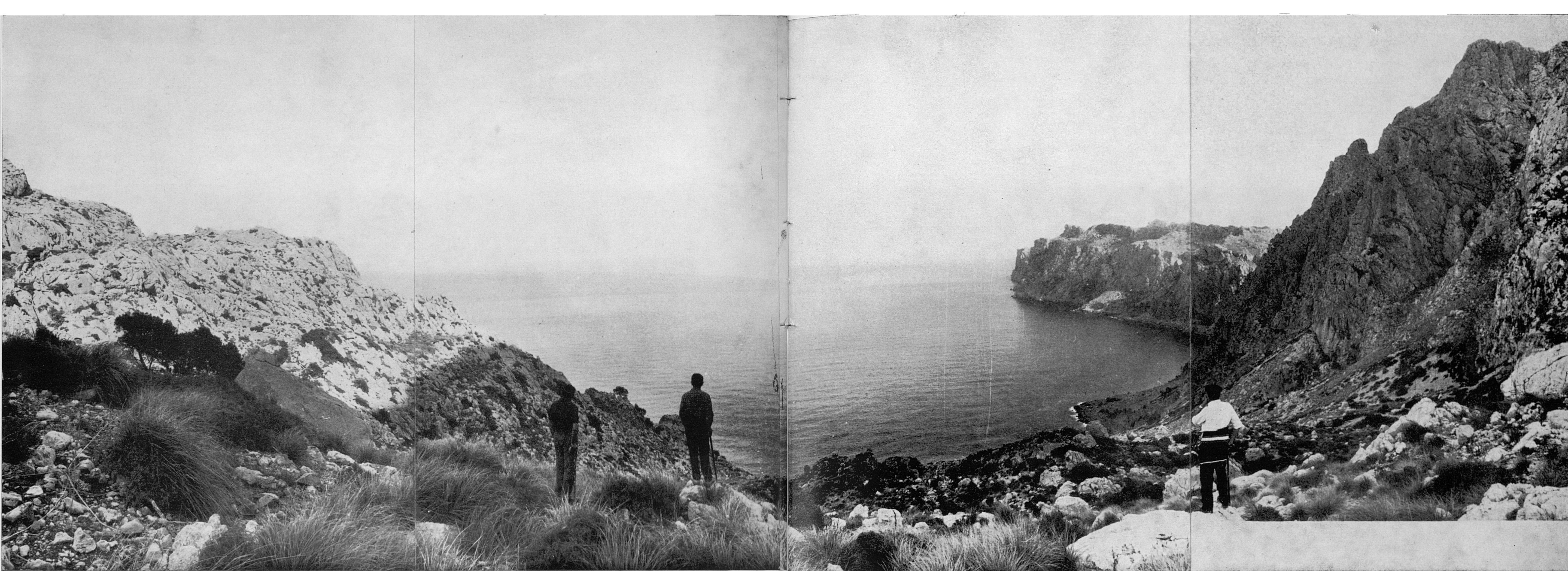

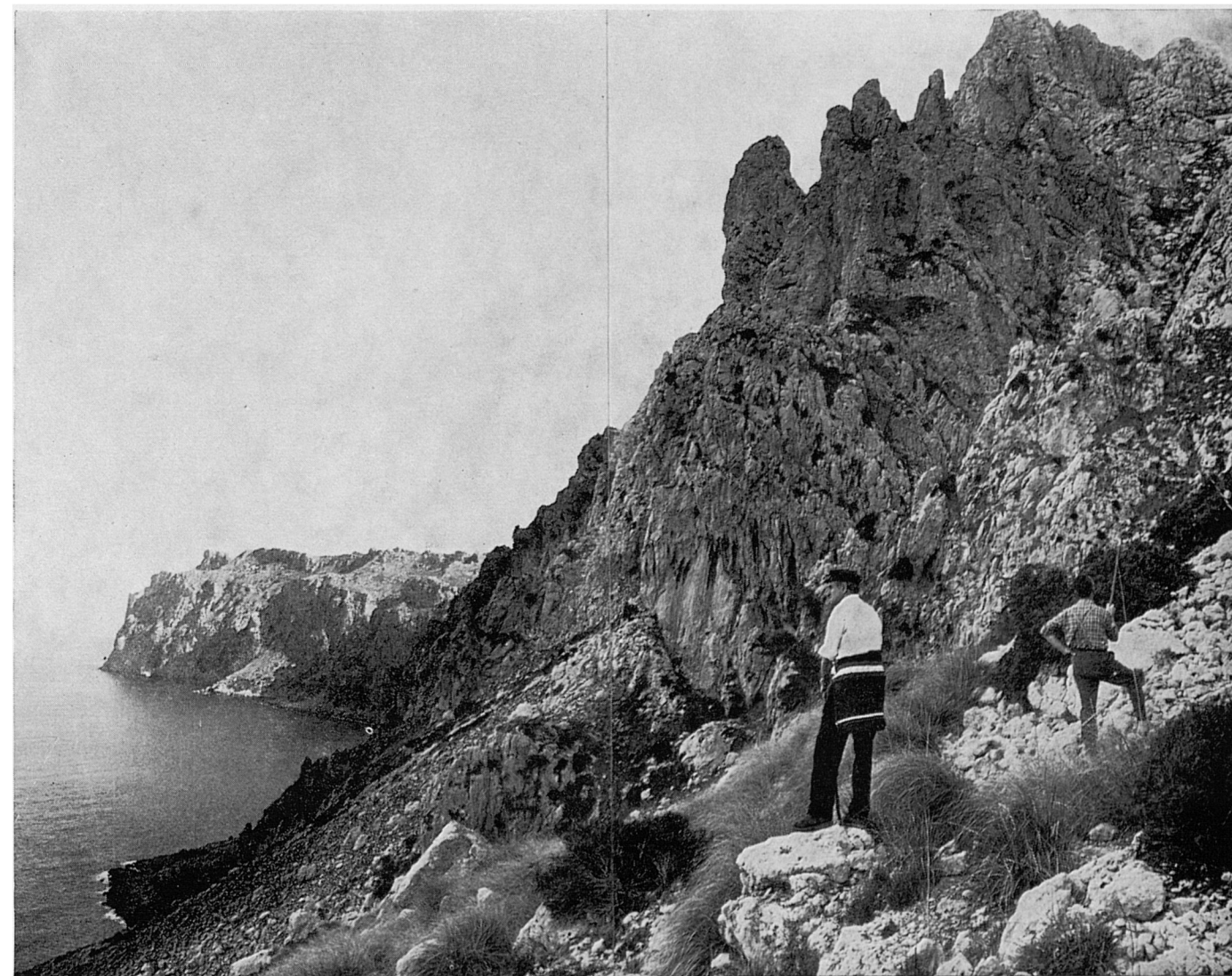
34-35. ...portell que ací estem travessant, quedant ja defora la pròpia vall d'Àriant. El coster de la Font del Solleic, malament que bastant suau i terrenc, és força pendent en alguns indrets; i en qualque punt es presenta força clivellada per corrent d'algun dels seus sectors.

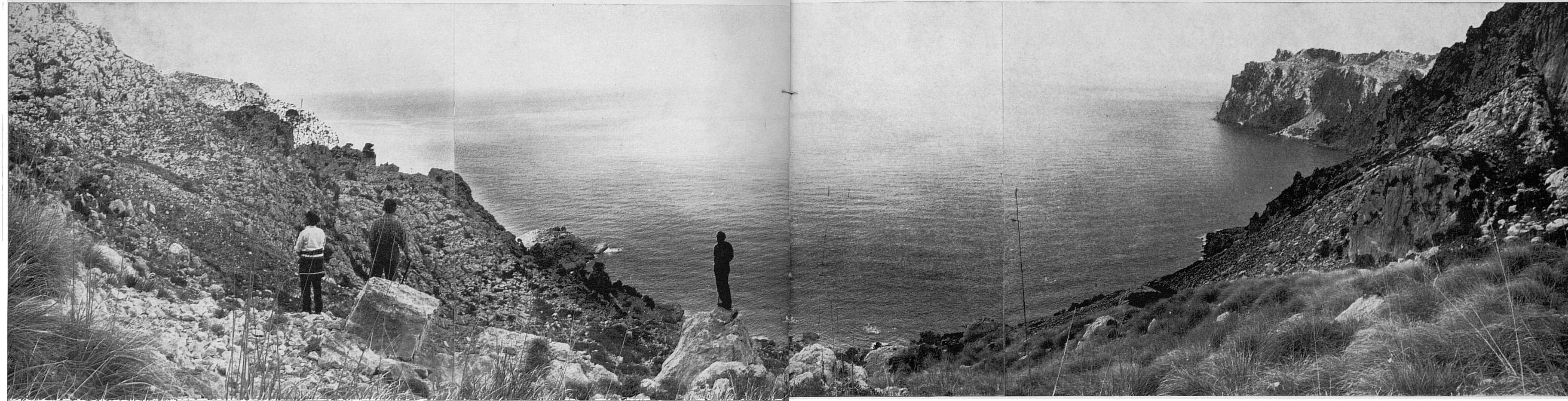
36. En aquesta vista retrospectiva es veuen, al fons, parets i elevacions rocoses de la Serra de Ternelles. L'objectiu fotogràfic —gran angular en aquest cas— va distorsionar molt l'imatge; i l'inclinació de la màquina per a agafar les altes parets —impressionants al natural— va fer que aquestes apareguin minimitzades i com tombades cap enllà, i no perpendiculars com són. Valgui, tanmateix, la vista, per dificultat d'agafar d'altra forma aquella impressionant grandiositat.

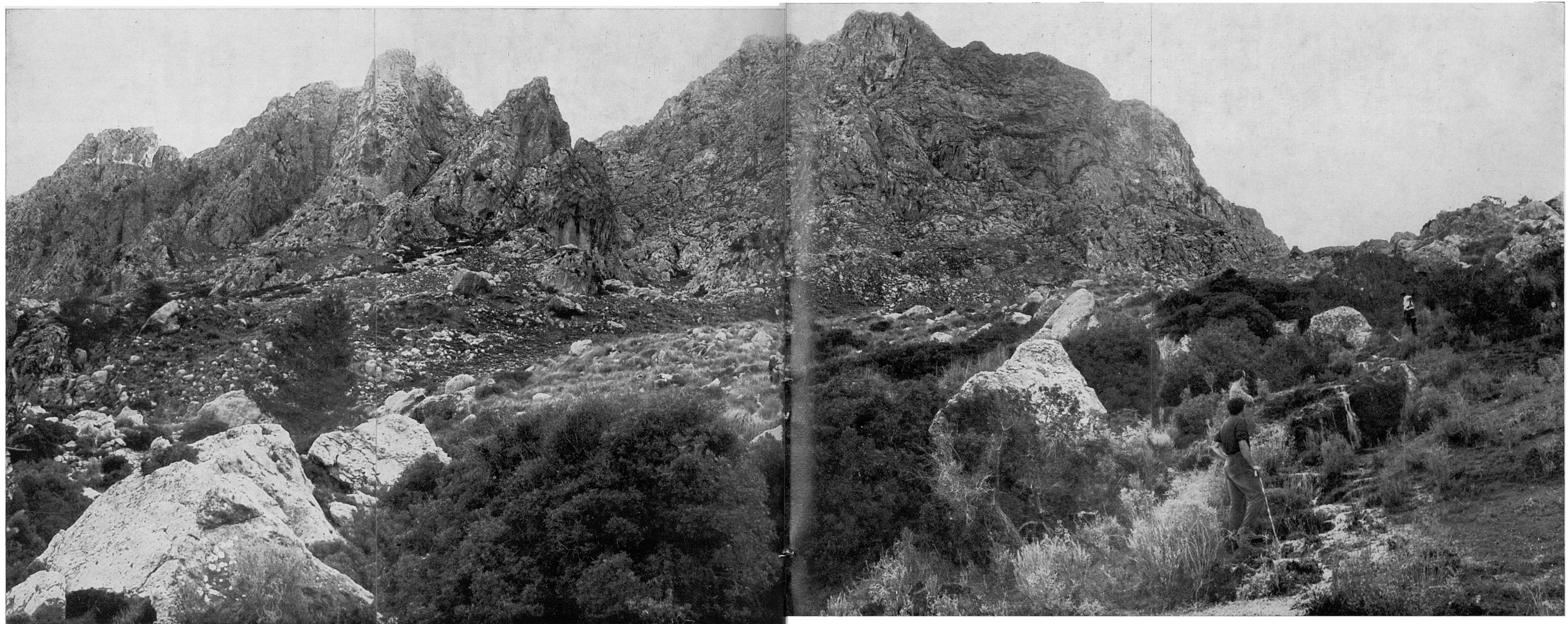
37-39. Aquestes vistes mostren aspectes del sector baixant cap a la Font del Soler. A la dreta, costers de la Serra de Ternelles, estimbant-se vers la mar, i, més enllà, la Serra del Castell; a l'esquerra, una altra allargada espinada rocosa, contigua i quasi paral·lela a la que mostra la foto n. 6.

40. Una altra vista, una mica més avall, amb els mateixos elements ja citats. Entrant dins la mar, un bocí de la Punta de la Sal. L'arc de costa que ací es veu conforma la Cala Romagueral.

41. Hem arribat a la Font del Solleric, el regueró de la qual es veu ací, a la dreta, en aquesta vista retrospectiva amb les inacessibles parets de la Serra de Ternelles per fons.

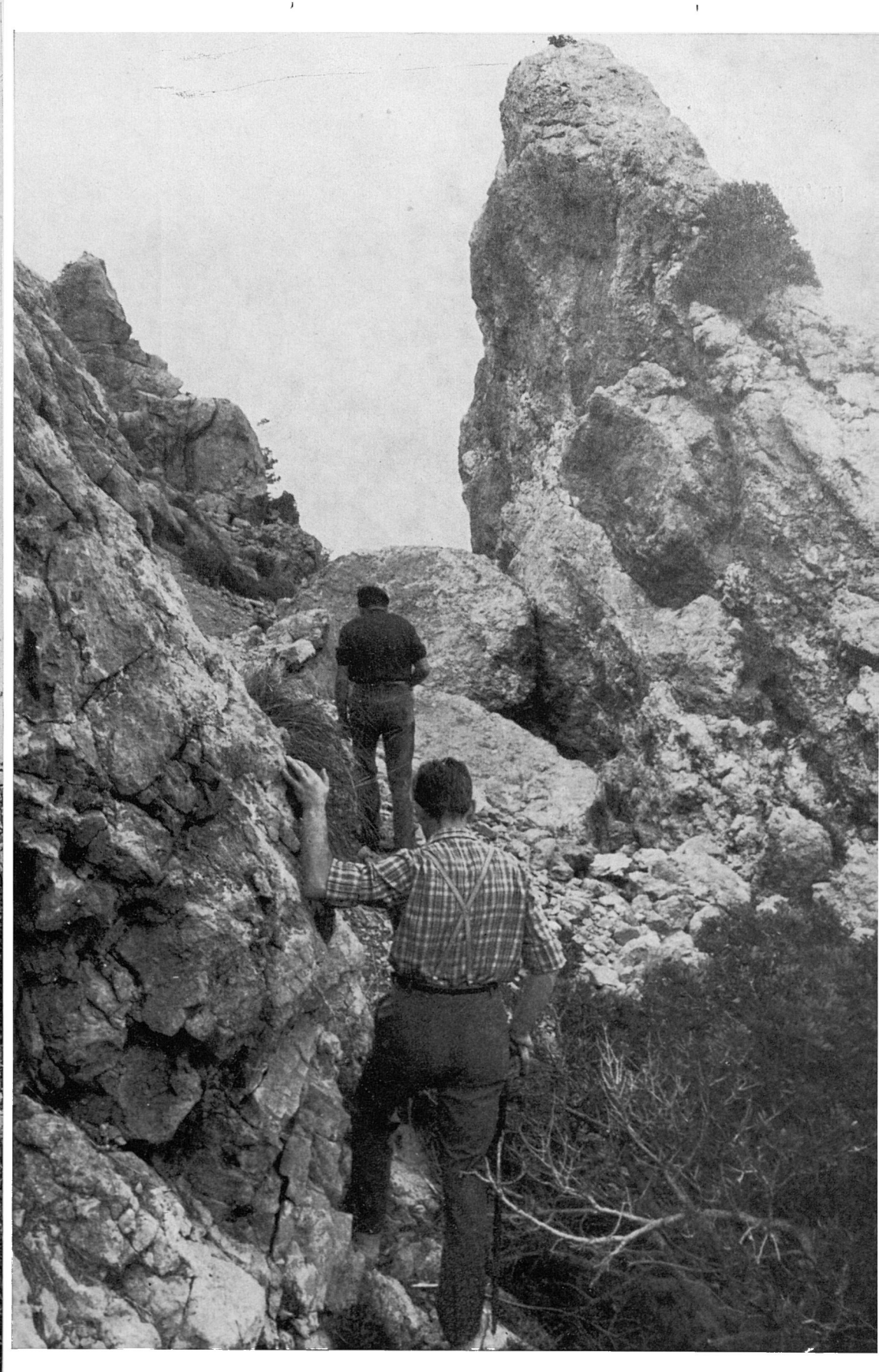
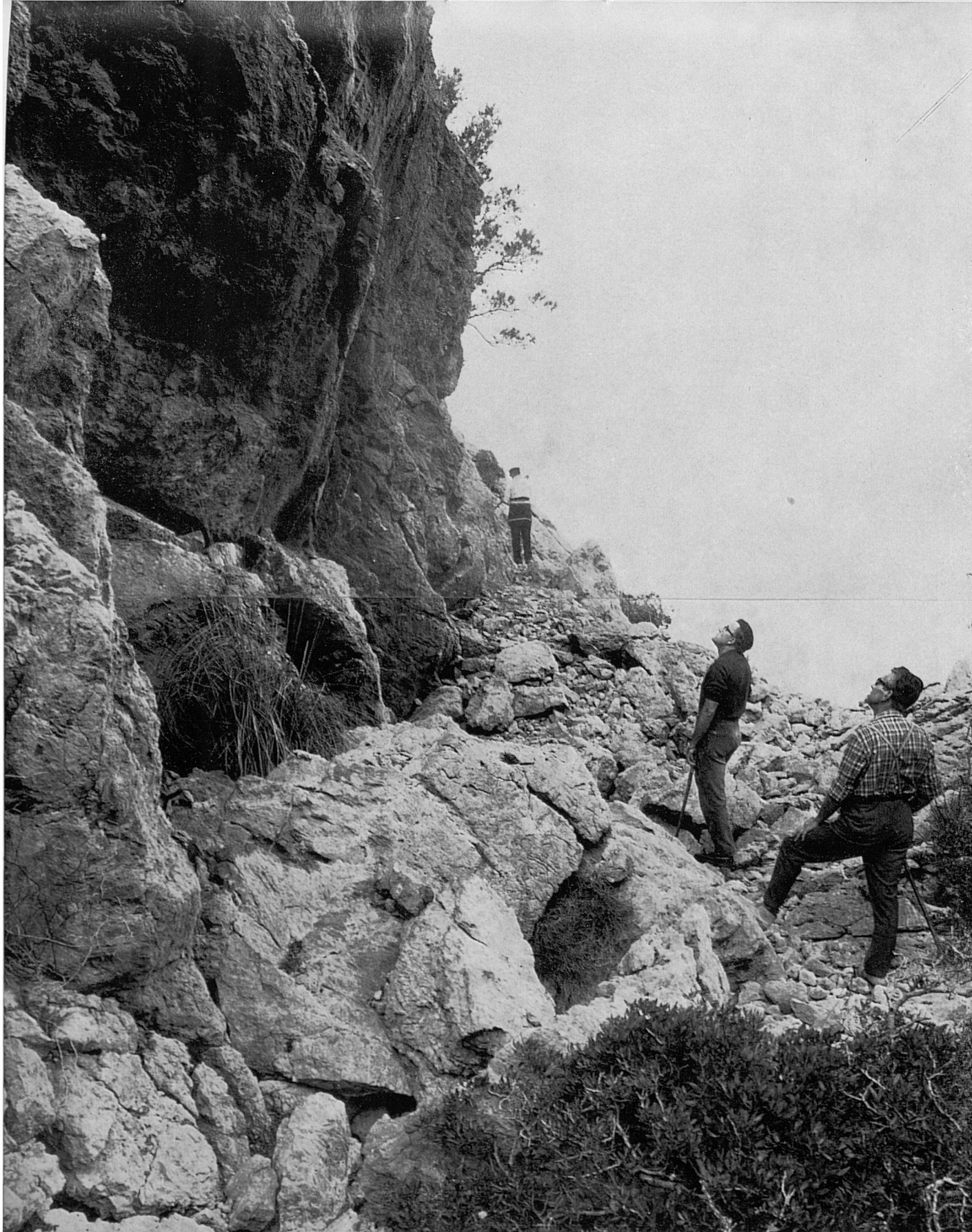

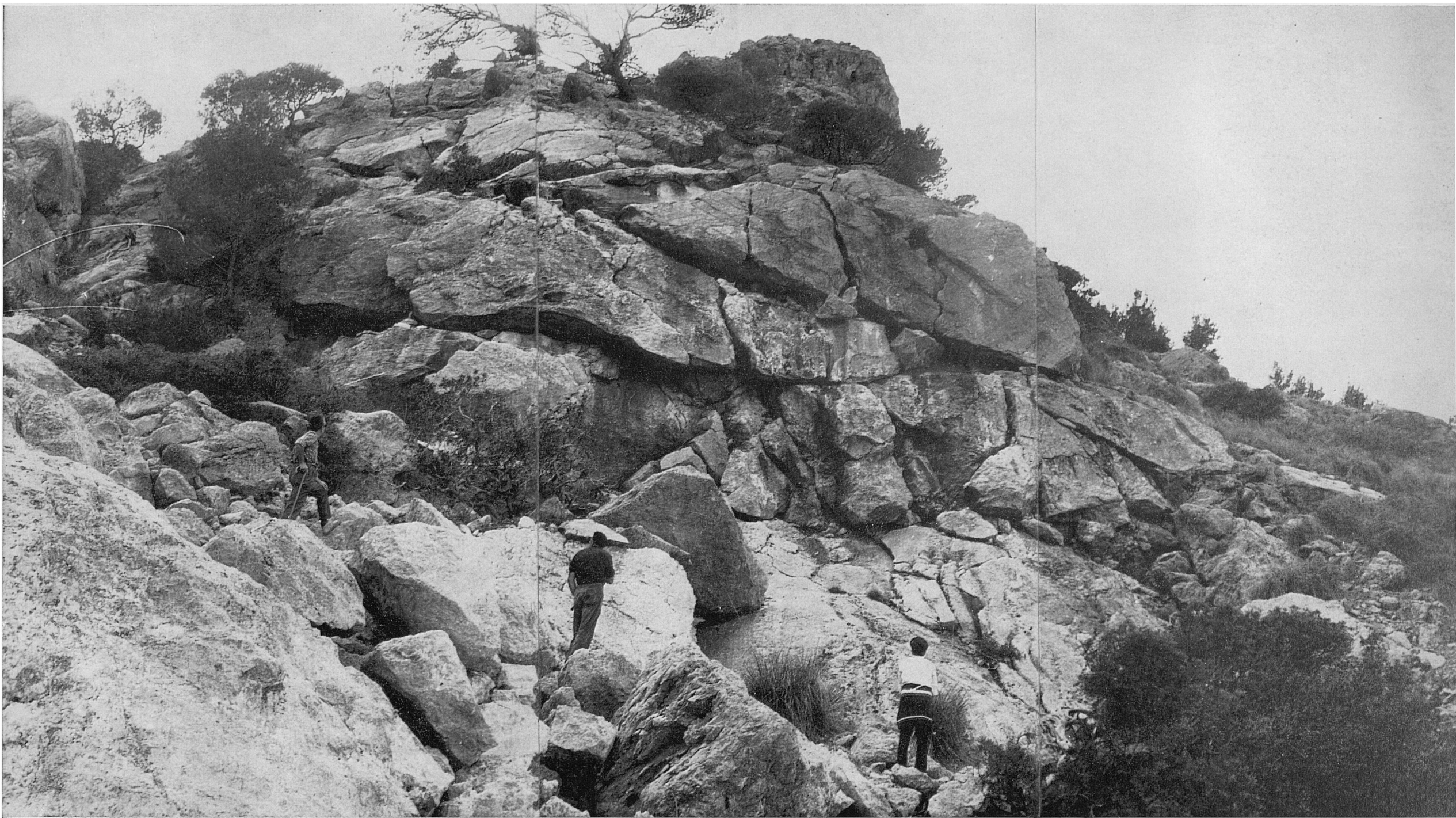
42-43. La Font del Sol-
llicer raja bastant. Ací do-
nam dues vistes de dos
dels brolladors.

Ens han contat que el
nom li ve d'un veí de Só-
ller, qui va violar una mon-
ja (uns altres diuen que no
era monja, sinó una allota
del poble), i, perseguit per
la Justícia, va fugir per la
nit en una barca des del
port de Sóller, cercant un
amagatall segur a la costa.
Tot arribant a aquest in-
dret, un temporal va des-
troçar la seva barca, esta-
vellant-la contra la vorera
penya-segada. El «solle-
ric» diuen que visqué ací,
en aquest amagat coster i
allunyat racó, un munt d'a-
nys en completa soledat.
¿Veritat? ¿Llegenda? ¿Ve-
ritat llegendària? Relata
refero. El cas és que aixó
va donar nom a la font:
La Font del Sollicer.

44-45. Una mica més avall de la font, per l'esquerra, hi ha un pas perfectament practicable, i fins i tot un tiranyet que voreja la costa en direcció al sector de la Font Gallarda.

46. Caminant per ell, es passa per llocs on enormes penyalars i parets de roca es presenten esquarterats, i com en moviment re'liscadís, que sembla que han de caure d'un moment a l'altre, tal com si els empenyés per l'altra part una força colossal.

47. Aquesta altra fotografia ens mostra de bell nou a les proximitats i a la vista de la Punta de la Sal. Maldament tot, la fotografia no dóna cabal idea de l'acumulació rocosa i aspecte de la paret i espinada que ací es veu a l'enfront. Avall del tot, a la dreta, el recolze de la costa, amb el nom de La Ferradura.

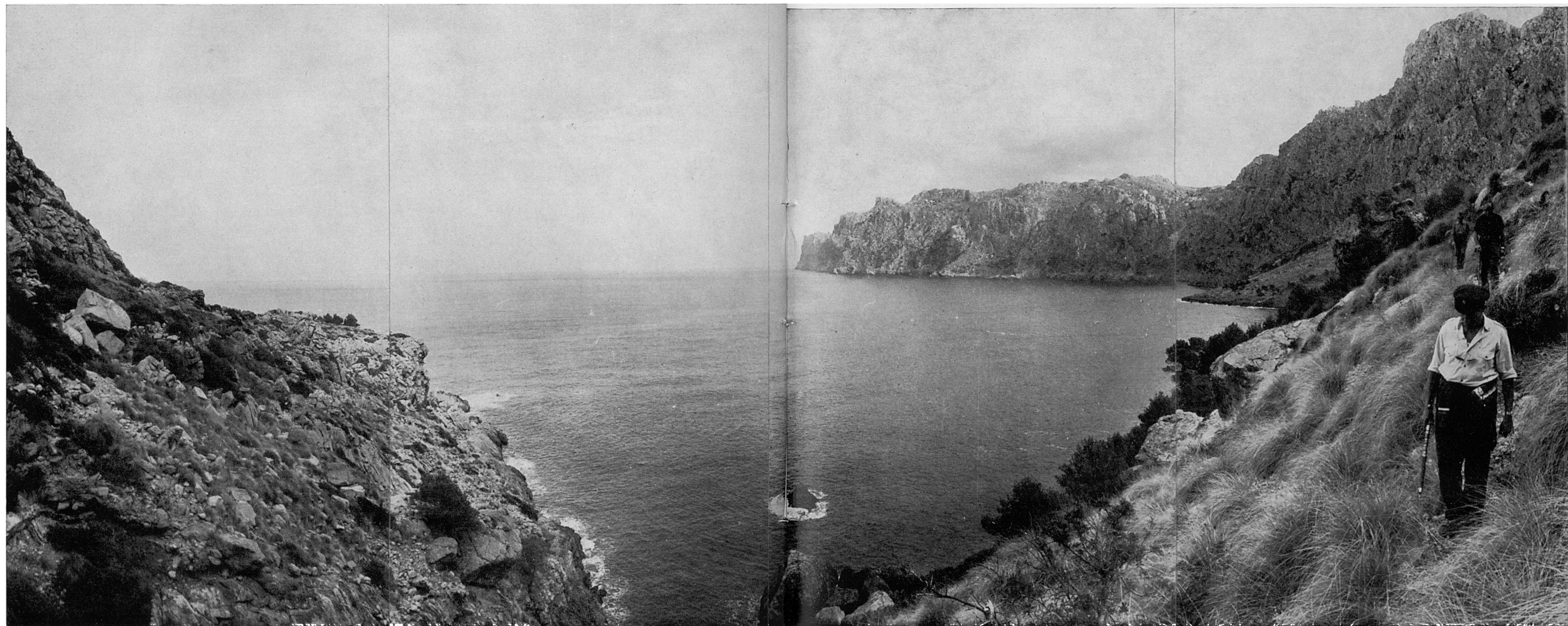
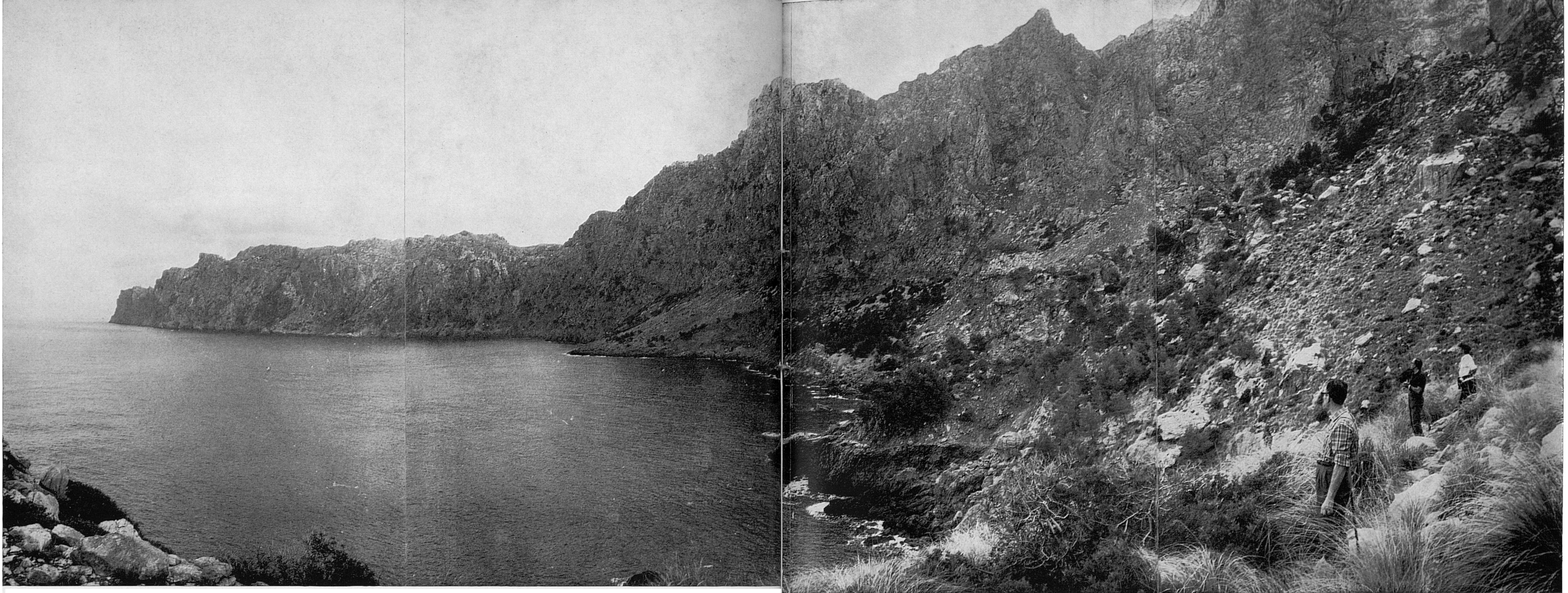

48-49. (*Pàgines següents*). El fotògraf, per a prendre aquestes vistes retrospectives, gairebé des del mateix punt que l'anterior, ha passat davant, col·locant-se al cap del grup. En ambdues apareix en vista més o menys completa, l'entrant marí que conforma la Cala Romagueral. Com es pot apreciar, aquesta costa no és aprofitable —gràcies sien dades al Cel— per a fins turístics. Al menys esperam que qualche cosa quedarà de Mallorca. I aquesta és preferible que quedi així, amb la seva aspresa, la seva grandiositat i salvatgisme, paisatge pur per als que es trobin amb coratge i gosadia d'arribar fins ací; com un premi a l'esforç.

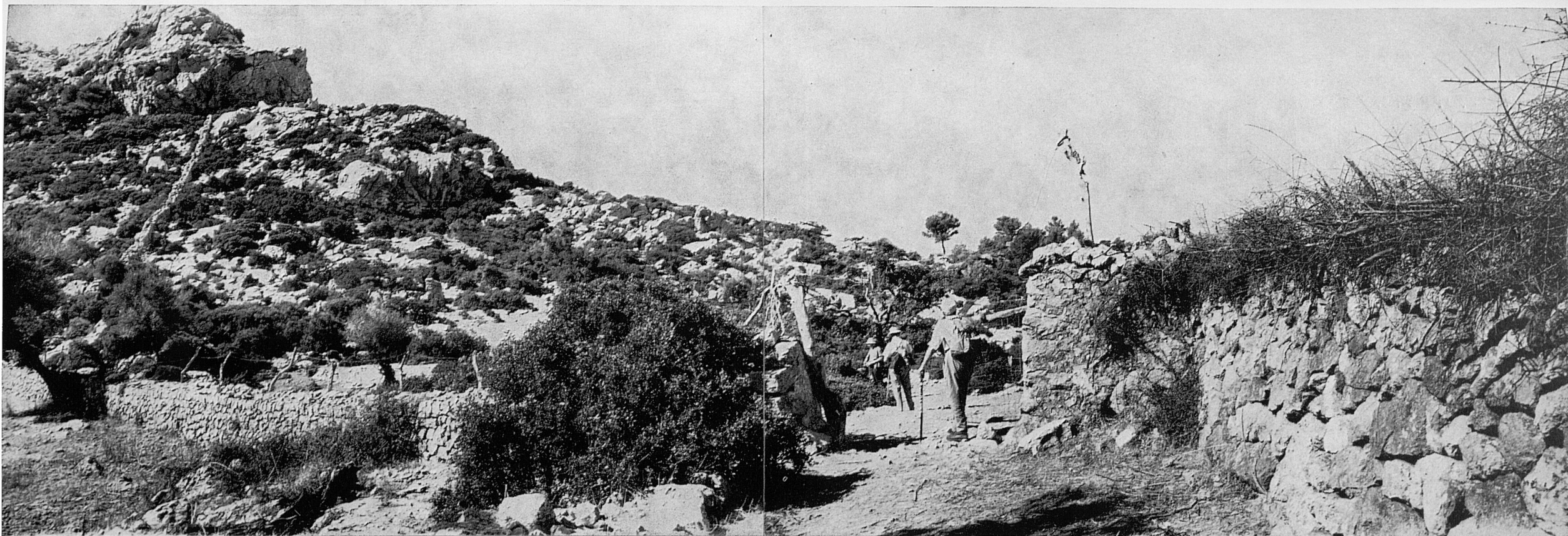
50-51. (*Tercera pàgina següent*). El caminó (?), passada la Punta de la Sal, hi mena al mateix punt que trepitjarem anteriorment, quan la davallada a la Font Gallarda, la situació de la qual està indicant un dels nostres companys.

L'elevada punta que es veu al fons en ambdues fotografies és l'extrem avançat del promontori, a les darreries del qual s'hi troba la Caseta dels Milicians.

De bell nou, si, en aquest punt estant, no es desitja tornar pel mateix camí de la vinguda, cap el Coll de Pollença, no queda altre remei que pujar fins la Caseta dels Milicians, repetint l'empitada que diguèrem al peu de la foto n. 31.

52-53. ACÍ COMENÇA LA VARIANT DEL CINGLE VERD. Iniciam la marxa a les cases d'Ariant de Baix (la paret del seu corral es veu ací a la dreta), caminant, com mostren les fotografies, per un caminó que s'orienta vers l'Oest, per la baldana del turó petri que es veu a l'enfront.

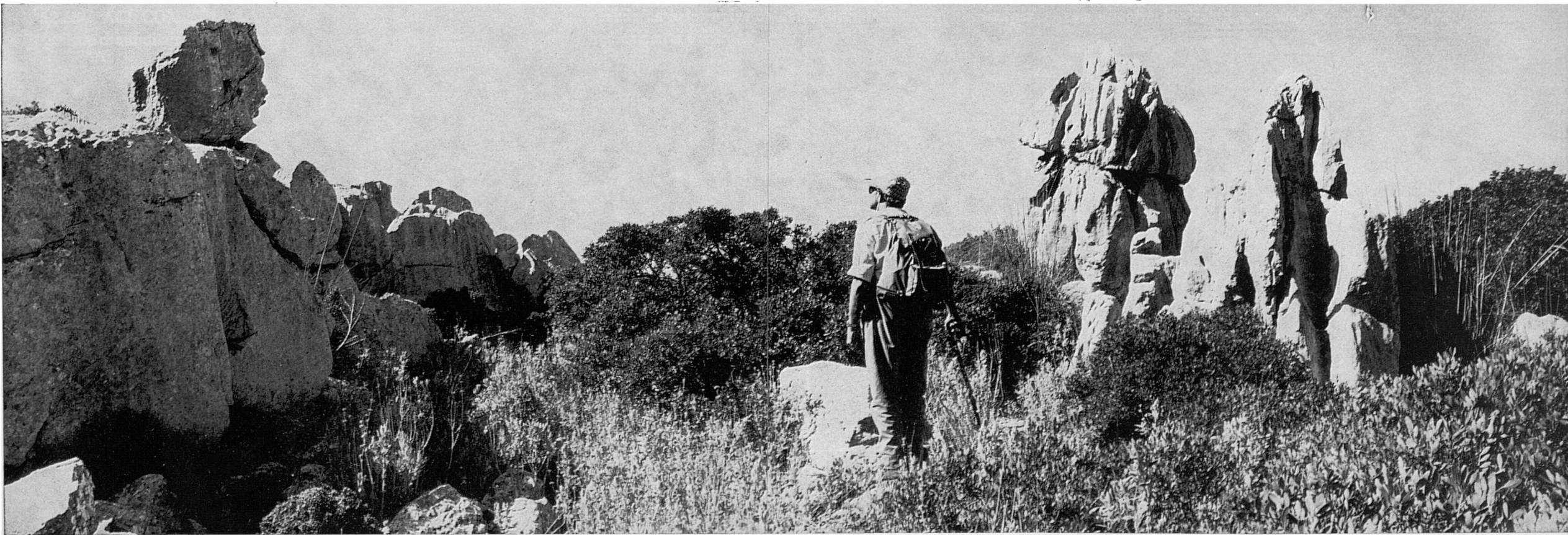

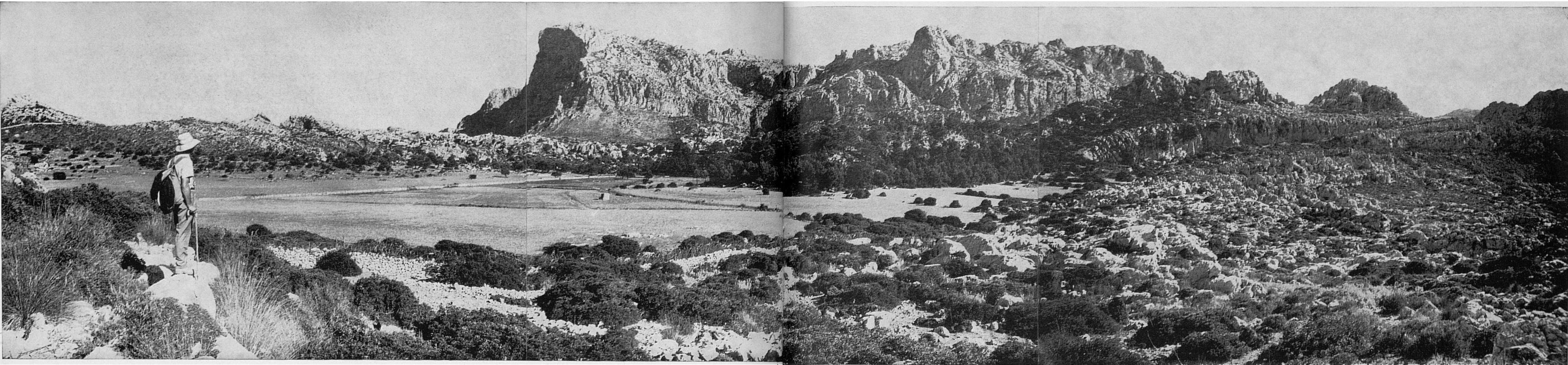
54-55. El caminó ens posa quasi de tot d'una a la vista d'una plana de conreu, tancada de paret, i al mateix temps cenyida per un aspríssim cinturó d'eritzats penyalars, i ens mena —després de davallar una mica, i seguint-hi paret paret per defora de la tanca— davant un portell, aleshores trabat i condemnat, que tinguèrem que botar.

Sempre per la part de defora de la tanca i al costat de la paret, s'assoleix l'indret indicat amb una fletxa: aquella és la zona, al caire de la qual s'hi troben els penya-segats del Cingle Verd.

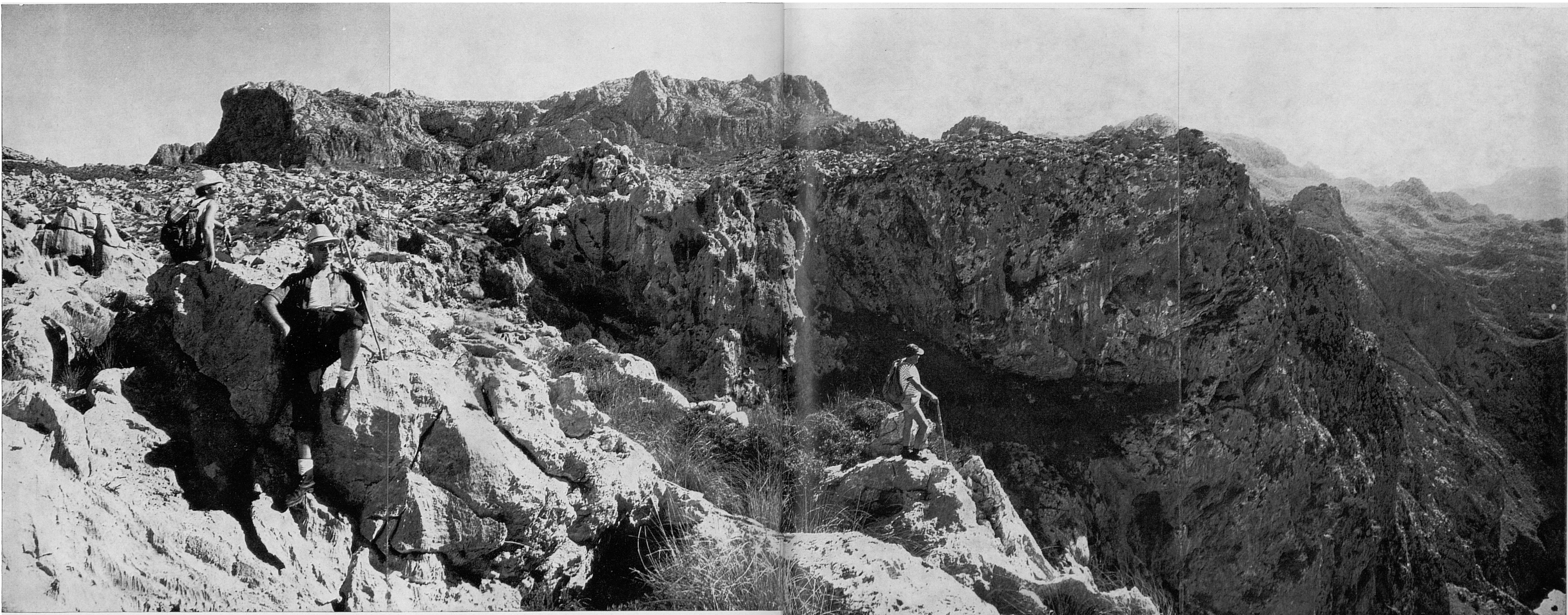
56-57. Passat el portell anterior, el camí segueix sense dificultat —hi ha un tirany força marcat pel costat de la paret— travessa la dita zona d'eritzats roquissars: un lapiaz esquerp i de formes capritxoses, tallats per l'erosió d'incontable multitud de mil·lenis, el conjunt del qual i amplitud s'aprecia molt més bé a la foto anterior n. 54.

58. Una vista retrospectiva, ja pujant a l'altell del Cingle Verd, ens mostra, a l'altra part del pla de conreu, al fons del tot, els costers nord i oest de la Serra de Ternelles i Puig d'En Gironella, al peu del qual, entre els dits costers i les elevacions rocoses del segon terme, s'hi troba la part principal de la vall d'Ariant, la panoràmica de la qual s'oferí a les fotos nn. 37-38 de l'anterior fascicle n. 62.

59. Igualment en vista retrospectiva, essent-hi ja al sector del Cingle Verd, i al caire mateix dels seus penya-segats, aquesta altra ens mostra una part dels dits penya-segats, i, al fons, la Serra de Ternelles y Puig d'En Gironella; i, a l'angle inferior dreta, un bocinet de mar de la raconada al peu del Pas de la Roca Llisa.

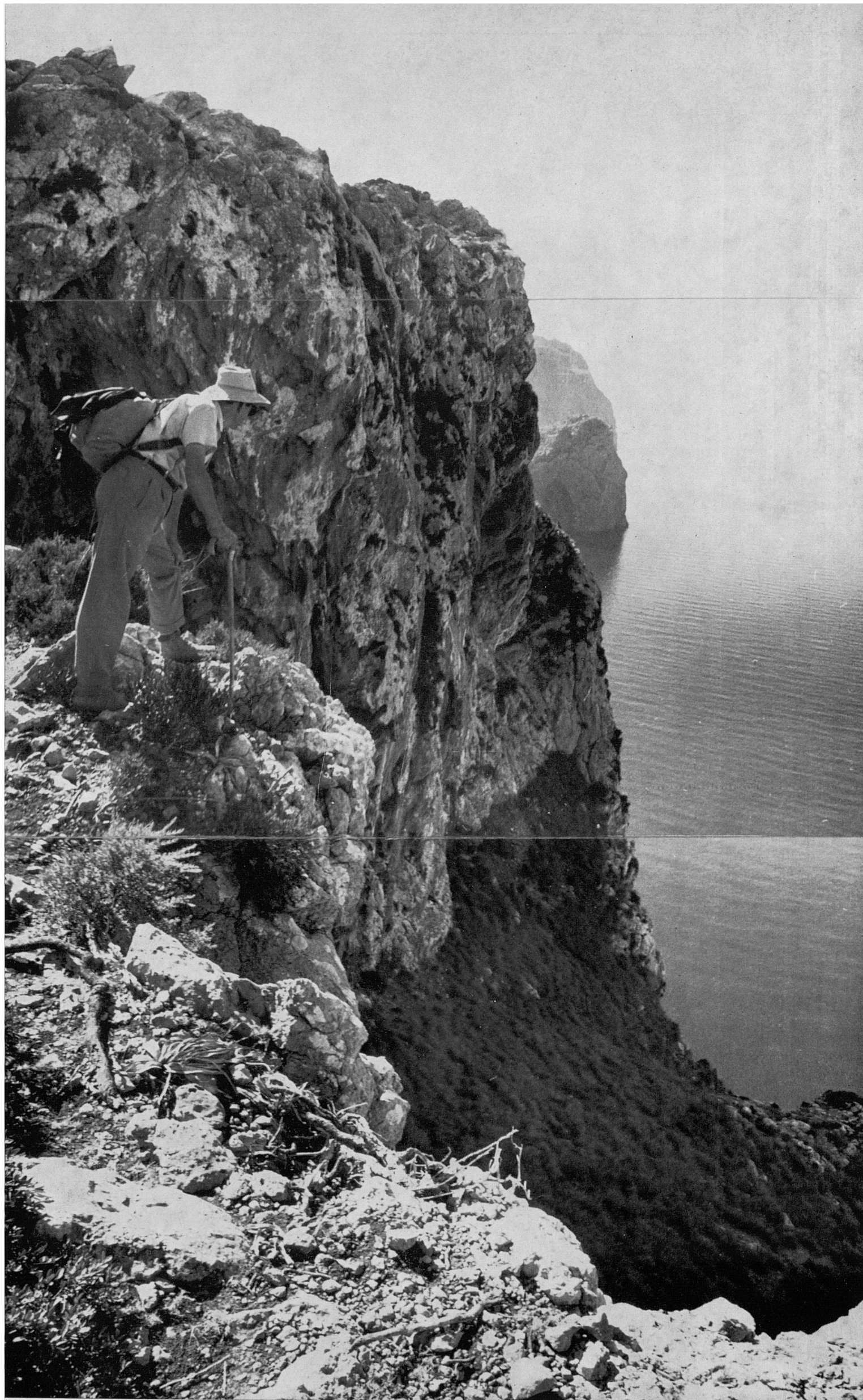

60. I aquesta vista cap a l'enfront mostra, a l'esquerra, l'aspra orografia propera a la Malé i el Pla de les Egos; el Pas del Pinotell i Coal de la Morena (vora la mar); el promontori del Musclo de les Cordes, i, en la seva cara que mira cap ací, la Cova de les Bruixes. I, ja al darrer terme, el Musclo del Llorer i les altures que envolten les Basses de Mortitx, darrere les quals es veu guaitar a penes i difuminat el cim del Puig Roig.

61. Vista d'una escotadura en els penya-segats del Cingle Verd. Aquest rep el seu nou per un bocí del seu coster —suau, encara que difícilment assolible— que, entre precipicis, està cobert de càrritx,...

62. ...mostrant aquesta fotografia una part de dita carritxera. També en aquesta foto es mostra, per darrere la paret penya-segada, al fons, el promontori o Musclo de les Cor-des i la seva Cova de les Bruixes; i, encara més al fons, el Musclo del Llorer.

63. Una altra vista des del Cingle Verd, en la qual apareix la fantàstica costa del sector del Rafal d'Ariant, Cova de les Bruixes i Basses de Mortitx. Ací prop, avall, on reverbera el sol dins la mar, està el Coal de la Morena i el Pas del Pinotell. I una mica més amunt, a l'esquerra, el Pas de la Roca Llisa. Aquest sector el trepitjarem en un altra sortida, la ruta de la qual, extraordinàriament espectacular, la publicarem més en-avant en aquesta obra de les RUTES.

«Mirau l'horda de Titans, que destroçada
sens desfer-se, dins les ones va tombar
i per segles romangué petrificada
en sa tràgica actitud sobra la mar...

Bé que ho sembla eixa fantàstica ribera
de penyals, que, respirant horror sublim,
amb la planta dins l'abisme presonera,
tots redrecen a l'altura l'aspre cim.»

«Idols de pedra gegantina i freda,
ares immenses de les altes ones...

Sobre la mar, com elements avançats
ungits de llum. De la feresta cima
deixen desprendre una cruel i muda
serenitat eterna.»

Com igualment es va dir allà, al mapa Itinerari han estat indicades amb fletxes blanques, la davallada a la Font del Solleric; amb fletxes ratllades, la de la Font Gallarda; i, amb fletxes puntejades, la variant del Cingle Verd.

En totes i qualsevol d'aquestes variants s'assoleix la vista espectacular d'una costa brava, fantàstica i indescriptible, i sempiternament solitària, fora de qualque pic quan s'aventura per allà algún excursionista, o la recorr ocasionalment qualque pagés encaçant cabres o xots semi-salvatges.

Aprofit l'ocasió per a dur ací la visió poètica que de la costa brava mallorquina en general —cosa que va igualment de meravella al sector descrit— han tingut dos poetes mallorquins: *En Miquel Costa i Llobera*, amb les rotundes i altisonants estrofes tan pròpies del seu estre poètic; *En Gabriel Alomar*, amb altres de factura netament clàssica —sàfiques— sòbries, cenyides i cisellades, com esculpides en la mateixa dura calissa dels penya-segats i cingleres que les inspiraren. Tots dos titulen igualment el seu poema —*Costa Brava*—, i tots dos, malgrat la seva disparitat de forma literària —l'un parnasiana, l'altre clàssica— veuen aquesta esquerpa i brava costa amb similars mostres de fantasia i al·lusions mítiques: tots dos embadalits per similar emoció estètica, com correspon a la grandiositat del tema, encara que qualsevol paraules queden petites i ridícules davant la realitat.

Servesqui, endemés, la publicació ara i ací d'aquests dos poemes com una modesta aportació a les recents efemèrides commemoratives dels dos poetes, tan pròxims en elles, quant allunyats en les seves ideologies: en 1972, el cinquantenari de la mort d'En Costa, commemoració celebrada amb molta notorietat, publicitat i esplendor; en 1973, el centenari del neixement de N'Alomar, esdeveniment passat gairebé en silenci, i practicament inadvertit per tothom.

Aquests són els dos poemes:

COSTA BRAVA DE MALLORCA Ribera de Tramuntana

M. COSTA I LLOBERA
(Pollença, 1907)

Mirau l'horda de Titans, que destrojada,
sens desfer-se, dins les ones va tombar,
i per segles romangué petrificada
en sa tràgica actitud sobre la mar...

Bé que ho sembla eixa fantàstica ribera
de penyals, que, respirant horror sublim,
amb la planta dins l'abisme presonera,
tots redrecen a l'altura l'aspre cim.

Oh grandesa! Fulminats, mes impassibles,
a la calma o la tempesta indiferents,
així reben l'avalot d'ones horribles,
com carícies de sirenes indolents.

Mai decau llur majestat abrumadora:
la mar calma los contempla amb estupor,
i baix d'ells la tempestat apar que adora
al rendir-los ses corones de maror.

Aguaitant per algun cingle jo a vegades
en lo fort d'un temporal los contemplí.
Oh! Grans eren en escuma i nuvolades
fumejant com un profètic Sinai.

Mes llur vera majestat mai l'he sentida
com en dies de bonances estivals
dins un bot fràgil i breu com nostra vida,
al vogar ran d'eixes formes colossals.

A flor d'aigua, resseguint-ne la figura,
he guaitat dins les cavernes en repòs,
que els penetren la immortal musculatura
com ferides de temps vell que mai han clos.

Jo conec les esmeragdes i turqueses
que la llum filtra en les ones allà dins,
fent-hi veure d'una fada les riqueses
vora l'antra a on s'ajoquen vellmarins.

Com tapís oriental l'herba marina
per les fondes transparències apareix;
sota el cap que a la fondària més s'inclina
par que l'aigua tenebrosa s'hi espesseix.

Des de lluny cerquen aquí coloms salvatges
dins les coves un refugi protector,
mentre amunt, en ple domini dels oratges
s'hi repenja el niu de l'aguila o voltor.

Allà dalt sa dura rama el pi hi arrixa
com un geni escabellat d'etern espant,
i allà baix dins la blavor bellugadissa
la gran flota de delfins vaga saltant.

**

Llum i fosca, vida i mort, força i misteri,
grans abismes, calma esplèndida i esculls...
Vet aquí el símbol de l'Art, somniós imperi
que eixa costa representa a nostres ulls.

Oh penyals!, sobre vosaltres s'agermana
amb sublim serenitat l'horror potent...
Ah!, parlau, que vos entén la vida humana,
perquè sou de la tragèdia el monument.

Entre el càntic inefable de les ones
i el somriure de la blava immensitat,
en vosaltres se revela per estones
l'alt sospir de Prometeu encadenat.

LA COSTA BRAVA

GABRIEL ALOMAR
La columna de foc
(Mallorca, Gráf. Miramar, 1973)

Ídols de pedra gegantina i freda,
ares immenses de les altes ones,
nostre vaixell, de les obscures viles
una escomesa us porta!

Sobre la mar, com elements avancen
ungits de llum. De la feresta cima
deixen desprendre una cruel i muda
serenitat eterna.

Són ells, els déus encantats, immòbils,
caiguts un jorn del paradís helènic,
i en les entranyes insensibles guarden
una adormida força.

Són ells, vençuts pel Septentrió fantàstic
que els arrencà la divinal natura.
I esperen sempre el despertar terrible
de la Potència opresa.

Són ells, que daren als primers artistes
la noció dels temples morts que tomben,
velles pagodes on els trencs gravaren
sinistres geroglífics.

No tenen nom. No els coneixem. Tots dormen
en la inconsciència del nirvana búdic,
com a faquirs a dins el bosc, en èxtasi
o com a déus granítics.

Tals contemplaren l'arribada absorta
de les primeres i porugues velles,
i els navegants els adoraren, trèmuls,
caient sobre la barca.

I els vells penyals, embolcallats de boires,
alts dins el dubte de la mar sagrada,
aparegueren com a monstres bíblics
vinguts de les llegendes;

com a gegants d'encantament o ensomni
qui devoraven els viatgers sacrílegs,
i dins avenç desconeguts llançaven
les naus humils i frèvols;

com a dragons que condormits guardaven
l'Illa esplendent, i, darrera ells, geloses,
les verges valls el ric tresor obrien
de misterioses fruites.

Són ells, els Cíclops de mirada morta
que, amb l'ull vidrat i per a sempre fixe,
de l'infinít l'agotament esperen
i el braç retut reposen.

Alcen triomfals la monstruosa testa
cada matí; i el sol naixent fa caure
bàlsem de llum damunt les grans ferides
dels blocs vermells, immensos,

per on transcorren regalims i taques
d'humitat negra i sanguinosa, restes
de les batalles dels vells temps gloriosos
que tornaran un dia.

I el cor reprenen dels vençuts titànics,
vella cançó que amb el llevat arriba
tot desvetllant en la memòria ansiosa
reminiscències tràgiques.

Sembla que extàtics, en suau deliqui,
l'Inexistent divinitat adoren,
i en el cel buit banyats d'unció penetren
per l'entreoberta volta.

Són les Esfinxs, que el temporal desperta
i que interroguen els vaixells que passen
per l'eternal camí de Tebes, ruta
del pervenir sens terme.

Com avançades de la mort, dormides
a la claror del sol ardent, en somnis
callats mediten l'immortal problema
de l'única Existència

en la inconscient contemplació infinita
de les muntanyes, que, en l'august silenci
del món humil, senten baixar de l'éter
la incògnita harmonia...

I quan els núvols damunt ells davallen
banyant llur front martirizat, pietosos,
la resplendor a l'esperit se mostra
d'un panteisme místic;

en el gran Cosmos s'incorpora l'ànima,
i, com una aura de subtil dolçura,
de les antigues edats d'or serenes
un reconfort arriba...

Per moments tomben atalaies mortes,
castells vençuts que els temporals estimben
entre els penyals. I els vells turons en l'aire
austers i muts s'eleven.

A dalt s'aixequen les faroles blanques,
guaitant les naus que en l'horitzó desfilen
i alçant com braços dins la nit la pobra
llanterna solitària:

la llum que miren allà endins, dubtosos,
els mariners desconeguts que passen
en la calitja de la mar inquieta
vetllant sobre la proa.

Negres cavernes que socava l'aigua
i on les nereides roposaven, dolces,
desfent en l'ombra dels fondals claríssims
les cabelleres verdes,

guarden visions de terrorífics monstres
fregant l'escata pels cantells i puntes,
apocalíptics animals que semblen
despresos d'una gàrgola.

Com holocauste d'eixa mar vençuda
pels promontoris sens pietat i rígids,
baten les ones estrellants barreges
de quilles i cadavers.

La transparència dels fondals convida
traïdorament, i en mig dels jorns de calma
baixa del cel a damunt l'aigua oliosa
una gran ombra negra...

Preu:
160 pts
Subscriptors, primer llançament:
140 pts.

Depòsit Legal P. M. 45 - 197+.
Es propietat de l'autor.
Prohibida la reproducció.
© Jesús García Pastor.

Fotografies i text; revelat, ampliació, unió de les fotografies
i direcció de la edició: Jesús García Pastor.
Traducció del castellà.
Gràfic de l'itinerari: Melcior Rosselló Simonet.
Imprès per Miquel Ferrer Sureda.
Grabats: Grabograf, S. A. (Madrid).
Paper: «Printover», fabricat per Sarrió C. A. P.